РЕШЕНИЕ (ЕС) 2019/2120 НА КОМИСИЯТА

от 24 юни 2019 година

относно държавна помощ, приведена в действие от Белгия в полза на JCDecaux Belgium Publicité (SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN)

(нотифицирано под номер C(2019) 4466)

(само текстовете на френски и нидерландски език са автентични)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените разпоредби ([1]) и като взе предвид представените мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 19 април 2011 г., заведено на 26 април 2011 г., Комисията получи жалба от Clear Channel Belgium (по-нататък „ССВ“) срещу белгийската държава относно предполагаемо предоставяне на неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар помощ в полза на конкурента му JCDecaux Street Furniture Belgium (по-нататък „JCD“), преди това JCDecaux Belgium Publicité SA.

(2) На 29 май 2013 г. Комисията получи втора жалба относно предполагаемото предоставяне на JCD на неправомерна и несъвместима помощ. Жалбоподателят (наричан по-нататък „вторият жалбоподател“) поиска самоличността му да остане поверителна.

(3) С писмо от 24 март 2015 г. Комисията информира Белгия за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), относно тези предполагаеми мерки за помощ.

(4) Решението на Комисията да открие процедурата (наричано по-нататък „решение за откриване на процедурата“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 19 юни 2015 г. ([2]) Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си относно разглежданите предполагаеми мерки за помощ.

(5) Белгия представи мнението си на 21 юли 2015 г. Комисията получи писменото мнение на ССВ на 16 юли 2015 г., а на втория жалбоподател, който желае самоличността му да остане поверителна, и на JCD — на 17 юли 2015 г. Комисията изпрати на Белгия мненията на заинтересованите страни относно решението за откриване на процедурата с писмо от 24 юли и от 13 август 2015 г. Тя получи коментарите на Белгия по тези мнения с писмо от 2 октомври 2015 г.

(6) Проведоха се също и допълнителни обсъждания и обмен на кореспонденция с белгийските органи, JCD и ССВ. В тази връзка на 15 април 2016 г. Комисията изпрати искане за информация до Белгия и до заинтересованите страни. Белгия отговори на искането за информация на 20 юни 2016 г. и изпрати допълнителни мнения на 26 януари 2017 г., на 20 февруари 2017 г., на 20 март 2017 г. и на 23 януари 2019 г.

(7) ССВ изпрати допълнителни мнения на 1 декември 2015 г., на 23 май 2016 г., на 20 септември 2016 г. и на 24 март 2017 г. JCD изпрати допълнителни мнения на 12 октомври 2015 г., на 29 март 2016 г., на 15 юли 2016 г. и на 16 май 2017 г.

([1]) ОВ C 203, 19.6.2015 г., стр. 12.
([2]) Пак там.

(8) В мнението, представено от CCB на 16 юли 2015 г. относно решението на Комисията за откриване на процедурата, се съдържаше допълнителна жалба срещу JCD.

2. **ОПИСАНИЕ НА ЖАЛБИТЕ**

2.1. **Жалбоподателят CCB и предполагаемият получател на помощта JCD**

(9) CCB и JCD са двама от основните участници в сектора на външната реклама в Белгия. Двете дружества са част от международни групи, работещи в сектора на външната реклама в голям и малък формат.

(10) CCB е дъщерно предприятие на международната група CC Media Holding, която притежава Clear Channel Communication Inc., многонационално предприятие, чието седалище е в Съединените щати и което присъства в 28 държави от Европа, от Азия и Тихоокеанския басейн и от Латинска Америка. В Белгия CCB предлага на пазара хиляди рекламни инсталации от голям и малък формат; то осъществява също и дейности за доставка и управление на градско оборудване и за системи за наем на велосипеди на самообслужване.

(11) JCD е белгийското дъщерно предприятие на регистрираното по френското право дружество JCDecaux SA, световен участник в сектора на външната реклама и доставката, разполагането и поддържането на градско оборудване, както и на доставката и управлението на системи за наем на велосипеди на самообслужване.

(12) Внесената от CCB жалба, която е предмет на настоящото решение ([3]), се отнася до описаните по-долу две части. Внесената от втория жалбоподател жалба се отнася само за втората част.

2.2. **Част относно рекламните инсталации по договора от 1984 г.**

2.2.1. *Контекст*

(13) Град Брюксел ([4]) и предприятието JCD са сключили два договора относно разполагането на рекламни инсталации в град Брюксел – единия през 1984 г., а другия през 1999 г. Двата договора се отнасят за монтирането на градско оборудване, срещу което са предоставени рекламни инсталации с размер около 2 m^2, представляващи панел, на който може да се постави реклама (с една или две лицеви рекламни страни, а дори и с шест – за оборудването с превърташа се инсталация от всяка страна). Показването на реклама в малък формат в Белгия има тази особеност, че паната с малък формат обикновено са вградени в елементи от градското оборудване.

(14) Двата договора, които са предмет на жалбата, са с различни характеристики, описани по-нататък.

(15) В договора от 16 юли 1984 г. (наричан по-нататък „договорът от 1984 г.“), който е за срок от 15 години, се предвижда JCD да постави и използва рекламни съоръжения като автобусни заслони и монтирани на стойки пана, наричани „mupi“ (с две лица, едното от които е запазено за град Брюксел, а другото може да се използва от JCD за поставяне на реклама), при следните условия:

i) в договора не се предвижда никакво плащане от JCD на град Брюксел за наеми, право за ползване или такси за принадлежащите на JCD пана, но JCD трябва да осигури на град Брюксел определен брой компенсации в натура: безплатно предоставяне на кошчета за отпадъци, обществени тоалетни и електронни вестници, изготвяне на общ план, туристически план и план на хотелите, както и план на пешеходните трасета на град Брюксел.

ii) всяка рекламна инсталация може да се използва за период от 15 години и да се монтира по време на целия срок на действие на договора от 1984 г., който също е с продължителност 15 години (1984—1999 г.). Следователно през 1999 г., когато е краят на договора от 1984 г., голям брой рекламни инсталации, обхванати от този договор, все още е можело да се използват до края на 15-годишния им период за използване.

([3]) В настоящото решение не се разглежда допълнителната жалба на CCB, посочена в съображение 8, която се отнася до рекламните инсталации по договора от 1999 г., който не беше включен в официалната процедура по разследване (вж. също и съображение 69).

([4]) Град Брюксел е официалното название на общината, която е в центъра на регион Брюксел-столица. Град Брюксел е заобиколен от 18 тясно свързани помежду си общини, които образуват една-единствена голяма административна единица, съставляваща регион Брюксел-столица. Регион Брюксел-столица има свое правителство и парламент. Той представлява агломерация с население около 1 200 000 жители, чиито отделни части съставляват един-единствен административен район, обикновено наричан Брюксел.

(16) Договорът от 14 октомври 1999 г. (наричан по-нататък „договорът от 1999 г.“) заменя този от 1984 г. след покана за подаване на оферти, отправена от град Брюксел, за придобиването и разполагането, както и за поддържането и управлението на информационно градско оборудване, навеси на спирки за пътници и панели за показване на информация, част от които може да се използва с рекламна цел, като процедурата е спечелена от JCD.

(17) Макар че се отнася за сходно с това от 1984 г. оборудване, договорът от 1999 г. (със срок 15 години) предвижда:

i) новото градско оборудване, свързано с този договор, да бъде собственост на град Брюксел ([5]), а JCD да плаща месечен наем за използването му за рекламни цели;

ii) цялото старо оборудване, монтирано въз основа на предишни договори между град Брюксел и JCD, трябва да бъде демонтирано от JCD. С цел да се вземе предвид ситуацията с оборудването по договора от 1984 г., чийто 15-годишен период за използване все още е продължавал да тече, в приложен към договора от 1999 г. график (наричан по-нататък „приложение 10“) се определят точно датите, на които различните пана е трябвало да бъдат премахнати (между 1999 г. и 2010 г.). В приложение 10 е даден списък с 282 автобусни спирки и 198 инсталации за показване на информация, които все още са били предмет на режима от договора от 1984 г., като е посочено местонахождението им и съответните дати за демонтирането им.

2.2.2. *Предмет на жалбата*

(18) ССВ счита, че предприятието JCD се е ползвало от несъвместима държавна помощ, като е продължило да използва определени инсталации, обхванати от договора от 1984 г., и след предвидената в договора от 1999 г. дата за демонтиране, без да плаща на град Брюксел нито наем, нито такса.

2.3. **Част „Villo!“**

2.3.1. *Контекст*

(19) С цел да включи предлагане на територията си на екологосъобразна мобилност, регион Брюксел-столица решава да създаде автоматизирана система за самонаемане на велосипеди върху обществена собственост.

(20) За тази цел на 15 март 2008 г. регионът обявява тръжна процедура, която на 13 ноември 2008 г. е спечелена от JCD. На 5 декември 2008 г. регион Брюксел-столица сключва с JCD договор за концесия за обществена услуга за експлоатация на системата за автоматично наемане на велосипеди Villo на територията на регион Брюксел-столица („договорът Villo“) за срок от 15 години (удължен през 2011 г. с две години заради закъснения при изпълнението на договора). В този договор се предвижда:

i) инсталиране и управление на автоматична система за наемане на велосипеди (2 500 велосипеда на 200 станции на първи етап, започнал на 16 ноември 2009 г., които на втори етап от 2011 г. трябва да се увеличат до 5 000 велосипеда), за срок от общо 15 години (до 2026 г.)

ii) управление и експлоатация на рекламни инсталации, за да се финансира системата за наемане на велосипеди в допълнение към плащането от клиентите. Въз основа на този договор JCD използва рекламни инсталации, интегрирани на станциите за велосипеди, както и отделни изолирани от тези станции инсталации (обикновено става въпрос за рекламни пространства от 2 m^2, а също и от 8 m^2).

(21) Общият прогнозиран оборот от концесията за целия ѝ срок възлиза приблизително на [100-150] милиона евро. Около [30-40] % от приходите идват от потребителите, а останалата част е от рекламата.

(22) Освен това, в рамките на преговорите за договора Villo регионът е предоставил на JCD определени финансови мерки, които не са били посочени в поканата за подаване на оферти ([6]):

i) освобождаване от такса за използване на обществената собственост на регион Брюксел-столица върху рекламните инсталации от 8 m^2; максималният размер на това освобождаване е определен на [50 000-150 000] евро годишно ([7]);

([5]) Срещу заплащане на еднократна нетна цена за предоставен, напълно оборудван, монтиран и функциониращ продукт.

([6]) Тези елементи са включени и в допълнително споразумение към договора Villo, сключено на 9 юни 2011 г.

([7]) Таксата е […] евро на инсталация годишно. Максималният размер на таксата, която JCD би трябвало да плати без освобождаването, възлиза на […] инсталации от 8 m^2 x […] евро на инсталация = [50 000-150 000] евро.

ii) клауза за непредвидени обстоятелства във връзка с регионалните такси (неутрализиране на промените в регионалните такси): принципът е, че ако регионалните такси се повишат, предприятие JCD може да бъде компенсирано с размера на повишението; тази клауза обаче никога не е била приложена;

iii) клауза за преразглеждане на цената във връзка с общинските такси (неутрализиране на повишаването на общинските такси): принципът е, че ако общинските такси се повишат над 75 евро/m^2, JCD се компенсира за това повишение; белгийските органи първоначално са счели, че предвидената по тази клауза компенсация може да възлиза най-много на [250 000-350 000] евро годишно ([8]).

2.3.2. *Предмет на жалбата*

(23) ССВ и вторият жалбоподател считат, че предприятието JCD се е ползвало от държавна помощ чрез финансирането на концесията Villo.

(24) Според жалбоподателите всички мерки за финансиране (експлоатация на рекламните инсталации и допълнителните мерки, предоставени на JCD) представляват държавна помощ.

(25) Освен това тази държавна помощ не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар въз основа на правилата на Съюза по отношение на компенсацията за обществена услуга, и по-специално на Решение 2012/21/ЕС на Комисията ([9]) (наричано по-нататък „решението за УОИИ от 2012 г.“), доколкото предприятието JCD е било твърде значително свръхкомпенсирано (по-конкретно защото броят на предоставените на JCD рекламни инсталации е прекалено голям).

3. **АНАЛИЗ НА ЧАСТТА ОТНОСНО РЕКЛАМНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ ПО ДОГОВОРА ОТ 1984 Г.**

3.1. **Основания за откриване на процедурата**

(26) Комисията счете, че що се отнася до експлоатацията от JCD на някои рекламни инсталации, инсталирани според договора от 1984 г. на територията на град Брюксел и запазени след датите, определени за демонтирането им (както са посочени в приложение 10 към договора от 1999 г.), са изпълнени кумулативните критерии за държавна помощ и че следователно тази мярка представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(27) След като никое от условията, необходими за обявяване на помощта за съвместима, не изглежда изпълнено *a priori*, Комисията реши да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от ДФЕС.

3.2. **Мнения, представени от заинтересованите страни относно решението за откриване на процедурата**

(28) Комисията получи мнения на ССВ и JCD, които са обобщени по-долу.

3.2.1. *Мнение, представено от ССВ*

(29) В отговор на решението за откриване на процедурата ССВ посочва, че споделя анализа на Комисията, според която експлоатацията от JCD на множество рекламни инсталации, инсталирани на територията на град Брюксел съгласно договора от 1984 г. и запазени след датите, определени за демонтирането им, без да се плаща наем или такса, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и тя е несъвместима с вътрешния пазар.

(30) ССВ посочва също така, че споделя гледната точка на Комисията, че има сериозни съмнения относно реалното съществуване и уместността на компенсационния механизъм, посочен от белгийските органи за обосноваване на запазването на спорните инсталации след датите, определени за демонтирането им. Според ССВ белгийските органи не предоставят никакви данни, които да доказват, че този компенсационен механизъм е бил въведен официално преди неправомерното запазване на спорните инсталации.

([8]) Вж. съображение 82 от решението за откриване на процедурата.

([9]) Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3).

(31) ССВ изтъква факта, че предимството, от което се е ползвало предприятието JCD чрез експлоатацията на инсталациите от 1984 г. след определените за демонтирането им дати, превишава сумата от 2 150 000 евро без лихви. ССВ се позовава на два констативни протокола на съдебен изпълнител, изготвени по искане на ССВ на 3 декември 2007 г. и на 21 декември 2009 г., които предоставят опис на местата на инсталираните в рамките на договора от 1984 г. инсталации, които към тези дати са продължавали да бъдат на мястото си. ССВ посочва също, че фактът, че самите белгийски органи се позовават на тези констативни протоколи на съдебен изпълнител, изготвени по искане на ССВ (вж. раздел 3.3.2), доказва, че не е имало точен контрол на запазените след първоначално предвидените дати инсталации, и че при липсата на представено доказателство за противното от страна на белгийските органи броят на инсталациите, които да се вземат предвид при изчисляването на предоставеното на JCD предимство, възлиза на 86 или 119 рекламни лицеви страни.

(32) И накрая, ССВ подкрепя анализа на Комисията, според която от 2002 г. таксите за рекламните инсталации се дължат независимо по кой договор са те. Следователно предсрочното демонтиране на инсталация, която е инсталирана по договора от 1984 г., не би довело до загуба на икономия от такси за JCD, тъй като за такива съоръжения тези такси така или иначе ще се дължат, ако бъдат запазени, което прави невалиден аргумента за компенсация между предсрочно и закъсняло демонтиране що се отнася до тези такси. Освен това ССВ отново повтаря твърдението си, че това освобождаване от такси в полза на JCD създава сериозни нарушения на конкуренцията на белгийския пазар за външна реклама и води до неизгодно конкурентно положение предвид факта, че конкурентите на JCD, сред които и ССВ, е трябвало да плащат такси за реклама за експлоатираните от тях инсталации на територията на град Брюксел.

(33) ССВ отбелязва, че в решение от 29 април 2016 г. Апелативният съд на Брюксел е постановил, че предприятието JCD не е спазило датите за демонтиране, предвидени в приложение 10 от специалната спецификация на договора от 1999 г., и е експлоатирало без никакво право в продължение на няколко години многобройни рекламни инсталация в общественото пространство на град Брюксел ([10]). ССВ отбелязва също така, че съдът е отхвърлил аргумента за компенсация между предсрочно и закъсняло демонтиране, приведен от JCD.

(34) ССВ счита, че приходите от реклама, получените от търговската експлоатация на рекламните инсталации, запазени след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране, може също така да представляват ресурси на държавата, тъй като самата държава е можела да експлоатира тези инсталации.

(35) В представеното на 16 юли 2015 г. мнение относно решението на Комисията за откриване на процедурата ССВ внася допълнителна жалба срещу JCD във връзка с неплатени от JCD такси на белгийската държава за рекламните инсталации по договора от 1999 г.

3.2.2. *Мнение, представено от JCD*

(36) В мнението си от 17 юли 2015 г. относно решението за откриване на процедурата JCD припомня, че публичният орган (в случая град Брюксел) има задължението да запази икономическия баланс на договорите, по които е страна. Според JCD обаче, за да компенсира загубите от приходите от реклама в резултат на предсрочното демонтиране на съответните рекламни инсталации и да гарантира икономическото равновесие на договора от 1984 г., град Брюксел логично е разрешил запазването и експлоатацията след предвидената за демонтирането им дата на равностоен брой други рекламни инсталации, инсталирани съгласно договора от 1984 г. В тази връзка JCD твърди, че реалното съществуване на компенсацията е неоспоримо и че то се установява от различни доказателства, сред които многобройни представени документи и писмени становища на град Брюксел в рамките на предварителното разследване.

(37) Според JCD експлоатацията на разглежданите рекламни инсталации никога не е била уредена с договора от 1999 г. и запазването на определени градски съоръжения е станало в рамките на изпълнението на договора от 1984 г., без никакво прехвърляне на публични средства. Запазването на разглежданите съоръжения е неутрално по отношение на държавни ресурси, тъй като представлява компенсация за предсрочното демонтиране на други съоръжения, инсталирани съгласно същия договор.

(38) Според JCD от самия принцип на компенсацията следва, че използването за рекламни цели на запазените след срока им съоръжения трябва да се урежда по същата схема като прилаганата за предсрочно премахнатите рекламни инсталации, т.е. по договора от 1984 г.

([10]) Решение на Апелативния съд на Брюксел от 29 април 2016 г. (9-и състав) по дело 2011/AR/140. Апелативният съд на Брюксел отхвърля аргумента за размяната на съоръженията и уточнява, че такава нито е била предвидена или разрешена с договорите от 1984 г. и от 1999 г., нито е била одобрена от града след сключването на договора от 1999 г.

(39) Поради това JCD възразява срещу твърдението, че предприятието се е ползвало от избирателно предимство, произтичащо от прехвърлянето на публични средства в рамките на правомерно сключените с град Брюксел договори. JCD счита, че не се е ползвало от никаква икономия по отношение на дължими по договора от 1999 г. наеми и такси и че тези услуги са в изпълнение на мисия за обществена услуга.

(40) По-конкретно, що се отнася до освобождаването от плащане на наеми, то според JCD се обяснява с компенсационния механизъм съгласно договора от 1984 г.

(41) По отношение на освобождаването от такси, позицията на град Брюксел да не събира такси само по договорите за градско оборудване – за разлика от рекламните инсталации – е напълно логична за запазване на икономическото равновесие на въпросните договори, тъй като нито за инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., нито за тези по договора от 1999 г. се е прилагала такса, и то независимо от приемането от град Брюксел през 2002 г. на наредба за таксите.

(42) Действително, според JCD град Брюксел е приел първата наредба за таксите по отношение на временната реклама във и върху общественото пространство едва за финансовата 2002 година (Наредба за таксите от 17 октомври 2001 г.), докато срокът на договора от 1984 г. е изтекъл през 1999 г. Следователно тази такса не се прилага за експлоатацията за рекламни цели на инсталациите по договора от 1984 г., дори и продължен по време на финансовата 2002 г. и следващите години. Според JCD неначисляването на такса за тези рекламни инсталации не може да представлява избирателно предимство в полза на съдоговарящата страна, доколкото отразява един общ принцип, който не води до по-благоприятно третиране на JCD в сравнение с всяко друго предприятие, което се намира в сходно положение, и следователно не може да бъде основание за наличието на държавна помощ.

(43) Освен това при теоретичната хипотеза, че дадена такса би била приложима за този договор, би трябвало да се направи преразглеждане на условията на договора от 1984 г., както се предвижда в самия него.

(44) Що се отнася до рекламните инсталации по договора от 1999 г., JCD счита, че тяхното използване за рекламни цели също не подлежи на плащане на такса за реклама. Наистина, приетата от град Брюксел през 2002 г. наредба за таксите върху рекламата не е приложима, тъй като JCD вече плаща месечен наем за използването на панелите за рекламни цели, което съгласно договора от 1999 г. представлява единственото дължимо плащане за използването на тези инсталации за рекламни цели. Освен това в тази наредба за таксите изрично се освобождават рекламните инсталации на град Брюксел и следователно тези, които са по договора от 1999 г.

(45) В подкрепа на тези твърдения JCD предоставя на Комисията две съдебни решения от 4 ноември 2016 г., с които Първоинстанционният френскоезичен съд на Брюксел (Tribunal de première instance francophone de Bruxelles) е приел, че JCD не дължи общинска такса за реклама що се отнася до рекламните инсталации, инсталирани на територията на град Брюксел и които принадлежат на града, в изпълнение на възложената на JCD обществена поръчка на 14 октомври 1999 г. С тези решения е наредено възстановяване на сумите, платени за финансовите години от 2009 г. до 2012.

(46) JCD твърди, че при хипотезата, че посоченият по-горе компенсационен механизъм би довел до евентуален дисбаланс в полза на JCD, то този хипотетичен дисбаланс не би могъл да подобри конкурентната позиция на JCD спрямо конкурентите му на съответните пазари, тъй като дисбалансът би бил минимален.

(47) Според JCD такъв хипотетичен дисбаланс не би могъл по-специално да затрудни навлизането на тези пазари за установени в други държави членки предприятия. Освен това JCD припомня, че Комисията вече е счела, че определени мерки оказват въздействие само на местно равнище и следователно не засягат търговията между държавите членки.

3.3. **Мнение, представено от Белгия**

3.3.1. *Мнение, представено от Белгия относно решението за откриване на процедурата*

(48) Белгийските органи признават, че предприятието JCD е продължило да експлоатира определени пана, обхванати от договора от 1984 г., и след предвидената с договора от 1999 г. дата за демонтиране, определена в приложение 10. За тези рекламни инсталации JCD не е плащало на град Брюксел нито наем, нито такса, за разлика от паната по договора от 1999 г., за които се е плащал наем от самото начало на договора, а са се начислявали и такси, но едва от 2009 г. ([11]) Това положение е продължило до август 2011 г., когато са били демонтирани и последните инсталации.

([11]) Град Брюксел е приел първата си наредба относно частното ползване на обществената собственост за търговски цели през октомври 2001 г., която е влязла в сила през януари 2002 г. (Наредба за таксите от 17 октомври 2001 г., Данък върху временната реклама във и върху общественото пространство), но белгийските органи са поискали плащането на такси за рекламните инсталации от 1999 г. едва от данъчната 2009 година.

(49) Белгийските органи не оспорват, че мерките може да им бъдат приписани, и по-специално на град Брюксел. Те дори обясняват, че са приели запазването на рекламните инсталации по договора от 1984 г. след предвидената в приложение 10 дата, за да се съхрани равновесието в договора с JCD, доколкото други инсталации са били премахнати предсрочно по искане на град Брюксел с цел разполагане на други видове инсталации, предпочетени по-специално поради естетически съображения, и по-точно ново градско оборудване от вида „art nouveau“.

(50) Белгийските органи считат, че това предсрочно демонтиране е довело до загуби за предприятието JCD, което се е отказало от инсталации, за които не се е изисквал никакъв наем, нито такса до предвидената в приложение 10 за демонтирането им дата, и че като компенсация за тази загуба е било приемливо други инсталации да се запазят по-дълго от предвиденото, като за тях не се изисква наем или такса.

(51) Белгийските органи признават, че като цяло предприятието JCD се е ползвало от икономическо предимство, но единствено поради дисбаланс между броя на демонтираните предсрочно инсталации (преди предвидената дата за демонтирането им) и броя на запазените след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране. В член 4.5 на сключения през 1984 г. договор между град Брюксел и JCD се предвижда, че панелите за показване на информация и автобусните спирки са били освободени от плащане на наем, право за ползване и такса. Според белгийските органи това освобождаване следва да се анализира, като се вземе предвид факта, че в момента на подписването на договора град Брюксел все още не е бил приел никаква наредба за събиране на такси за рекламните панели.

(52) Според белгийските органи предприятието JCD от една страна се е отказало от икономия от наеми и такси, като е приело да премахне предсрочно рекламни инсталации, и от друга страна, се е ползвало от икономия на наеми и такси чрез запазването на инсталации след предвидените за демонтирането им дати. При изчисляване на разликата между загубените от JCD икономии поради предсрочното демонтиране и направените допълнителни икономии със запазването на инсталации по-дълго от предвиденото в приложение 10 като цяло JCD се е ползвало според белгийските органи от финансово предимство, възлизащо за периода от декември 1999 г. до 2011 г. на максимум [100 000-150 000] евро.

(53) В тази връзка белгийските органи привеждат довода, че мярката лесно може да попадне под действието на Регламент (ЕО) №°1998/2006 на Комисията ([12]) (наричан по-нататък „Регламентът *de minimis*от 2006 г.“). С този регламент се определя, че за определена помощ с малък размер (под 200 000 евро за период от 3 данъчни години) се счита, че не оказва влияние върху търговията между държавите членки и следователно не отговаря на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(54) Освен това белгийските органи внасят уточнения относно определени твърдения на ССВ, които са предмет на решението за откриване на процедурата. На първо място, според тях направената от ССВ базова оценка за 86 рекламни инсталации е грешна, тъй като в констативните протоколи на съдебен изпълнител, изготвени по искане на ССВ (вж. съображение 31), се описват 80 инсталации. Освен това ССВ е описало грешно определени инсталации като автобусни спирки, докато всъщност става въпрос за информационни пана за града. На второ място, що се отнася до размера на наемите, ССВ го индексира неправилно, докато според град Брюксел наемите следва да се индексират на всяка годишнина от подписването на договора ([13]). На трето място, според тях има грешки при оценката на размера на дължимите от JCD такси, както е посочен от ССВ.

3.3.2. *Мнение, представено от Белгия относно мненията на заинтересованите страни*

(55) В писменото мнение от 2 октомври 2015 г. белгийските органи уточняват, че невъзстановяването от град Брюксел на таксите, дължими от JCD съгласно договора от 1999 г., докато са били в ход съдебните процедури, не е резултат от предоставяне на полза от страна на град Брюксел, а от прилагането на белгийския закон и на решенията на белгийските съдилища, съгласно които общинската администрация не може да пристъпи към изпълнителен запор или възстановяване на такса за частта от таксата, превишаваща безспорно дължимата сума. Когато обжалване като внесеното от JCD се отнася за цялата такса, е невъзможно осъществяване на изпълнителен запор или възстановяване.

([12]) Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (ОВ L 379, 28.12.2006 г., стр. 5), приложим към момента на предоставяне на помощта.

([13]) В член 12 от договора от 1999 г. се предвижда формулата за промяна на наемите и се уточнява, че възлагащият орган приема формулата за промяна (индексиране на всяка годишнина от подписването на договора). В същия член се посочват базовите данни за изчисляване на месечния наем.

Това не означава, че длъжникът, който завежда дело, е освободен от таксата, както твърди ССВ. Освен това, ако таксите се оспорват, те трябва от счетоводна гледна точка да се прихванат като оперативни разходи. Следователно от невъзстановяването от град Брюксел на начислените на JCD такси, които са предмет на съдебните процедури, не може да произтича никаква държавна помощ.

(56) В писменото мнение от 20 юни 2016 г. в отговор на поставените от службите на Комисията въпроси с писмо от 15 април 2016 г. белгийските органи потвърдиха, че град Брюксел е започнал да събира такси за рекламните инсталации, поставени в изпълнение на възложената на 14 октомври 1999 г. обществена поръчка, едва от данъчната 2009 година. След приемането на Наредбата за таксите от 17 октомври 2001 г. относно временната реклама във и върху общественото пространство обаче град Брюксел е определил данък върху временните рекламни съобщения във и върху общественото пространство и е предвидил освобождаване от такси изключително само за собствените си съобщения ([14]). Белгийските органи посочват, че приложимите за рекламните инсталации наредби за таксите са влезли в сила за първи път едва на 1 януари 2002 г., така че за 2001 г. не се е дължала никаква такса, и твърдят, че тези наредби за таксите се прилагат за инсталациите по договора от 1999 г.

(57) Те уточняват също така, че град Брюксел не е събрал съответстващите на тези такси суми за данъчните години от 2002 г. до 2008 г. Това се дължи на факта, че град Брюксел първоначално е счел, че поставените в изпълнение на обществената поръчка от 1999 г. инсталации, които са били негова собственост и са се експлоатирали от JCD, не подлежат на таксуване съгласно изключението, предвидено в член 5 от Наредбата за таксите от 17 октомври 2001 г., което се отнася изключително за собствените съобщения на град Брюксел. Освен това, изключение конкретно за рекламните инсталации на град Брюксел или на създадени от него или подчинени на него органи, е било включено в Наредбата за таксите от 18 декември 2006 г. и в следващите наредби.

(58) Първото начисляване на такси става на 29 юли 2011 г. и се отнася за данъчната 2009 година. В изпълнение на член 6 от закона от 24 декември 1996 г., отменен след това с постановление от 3 април 2014 г., не е било възможно събирането на такса с обратно действие за период по-голям от три години, считано от 1 януари на данъчната година.

(59) Белгийските органи твърдят, че град Брюксел е решил да не прилага повече освобождаването, тъй като е счел, че освобождаването от такса на рекламните инсталации единствено с мотива, че са собственост на град Брюксел, като същевременно не той е операторът, е създавало неравнопоставеност по отношение на операторите на други рекламни инсталации. Според виждането на град Брюксел, ако действително може да се обоснове освобождаването на рекламните инсталации, използвани за негови собствени нужди или на създадени от него или подчинени на него органи, то такова освобождаване не е обосновано, ако инсталациите се експлоатират от трета страна, и по-специално от търговско предприятие, осъществяващо дейност в сектора на външната реклама.

(60) Предвиденото в наредбата за таксите освобождаване всъщност е имало за цел град Брюксел да не трябва да събира такса от самия себе си, което не би му осигурило никакви допълнителни приходи и би увеличило административната работа на финансовия му отдел, докато целта на всяка наредба за таксите е да се даде възможност на събиращия таксата орган да си осигури допълнителни финансови средства. Във всеки случай, както се уточнява в представеното от белгийските органи мнение на 20 февруари 2017 г. в отговор на допълнителните въпроси, поставени от Комисията на 14 февруари 2017 г., самият град Брюксел никога не е експлоатирал рекламни инсталации. Това винаги е ставало чрез посредничеството на трети страни. Единствените рекламни инсталации, принадлежащи на град Брюксел, са тези, които са предмет на обществената поръчка, възложена на 14 октомври 1999 г. на JCD. При изтичането на срока на договора от 1999 г. е имало нова покана за подаване на оферти, която е спечелена от предприятието ССВ, което е настоящият изпълнител. Въз основа на действащия в момента договор ССВ плаща наем за рекламните инсталации, както и приложими такси.

([14]) По-точно в член 5 от Наредбата за таксите от 17 октомври 2001 г. се предвижда освобождаване от данъка именно за „съобщения от град Брюксел или от органи, създадени от, подчинени на или финансирани от града“.

(61) Белгийските органи посочват, че операторите, които използват собствени инсталации, плащат само дължимите такси, а наемът за използването на рекламните инсталации се добавя към тези такси, когато инсталациите са собственост на град Брюксел. Този наем в никакъв случай не замества налаганите за такива инсталации такси. Действително, наемът представлява заплащане за правото на ползване на инсталациите, които са собственост на град Брюксел. При липсата на плащане за наем операторите биха разполагали с безплатно ползване на инсталациите на град Брюксел, докато градът е трябвало да направи разходи за придобиването им. Следователно е логично те да трябва да плащат наем. За сметка на това операторите, които не използват инсталациите на град Брюксел, трябва от своя страна да поемат всички инвестиции за изработването или придобиването на рекламните инсталации.

(62) Белгийските органи обясняват, че в две решения от 4 ноември 2016 г. Първоинстанционният френскоезичен съд на Брюксел е приел, че според член 9 от Наредбата за таксите за периода 2009—2012 г. предприятието JCD не е дължало общинската такса за реклама що се отнася до рекламните инсталации, монтирани на територията на град Брюксел и които са собственост на град Брюксел, в изпълнение на обществената поръчка, възложена на JCD на 14 октомври 1999 г. С тези решения е наредено възстановяване на сумите, платени за финансовите години от 2009 г. до 2012 г.

(63) Белгийските органи потвърждават също, че град Брюксел е обжалвал двете решения от 4 ноември 2016 г., които са се отнасяли съответно за данъчните години 2009—2010 г. и 2011—2012 г. В производството по обжалване, което все още е в ход, град Брюксел изтъква, че с даденото от съда тълкуване на член 9 от наредбата за таксите, като даващо възможност за освобождаване на JCD, се поставя въпросът за съвместимостта му с членове 106 и 107 от ДФЕС.

(64) За сметка на това град Брюксел не е събрал никакви такси, дължими за рекламните инсталации, уредени с договора от 1984 г. и запазени след предвидената за демонтиране дата.

(65) Белгийските органи заявяват, че не са в състояние да посочат сумата на неплатените наеми и такси за инсталациите, запазени след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране, за периода от 1 януари 2002 г. до 21 август 2010 г.

3.4. **Оценка на мерките**

3.4.1. *Част относно рекламните инсталации по договора от 1984 г.: предмет на настоящото решение*

(66) Анализът на Комисията засяга единствено запазването на рекламните инсталации от 1984 г. след изтичането на периода им на експлоатация и не разглежда самия договор от 1984 г. Това се обосновава по-специално от факта, че съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([15]) Комисията не може да нарежда възстановяването на предоставена помощ след изтичане на давностния срок от десет години.

(67) Инсталираните съгласно договора от 1984 г. инсталации е можело да се разполагат до края на срока на действие на договора от 1984 г.(т.е. до 1999 г.) и да се използват за срок от 15 години (т.е. евентуално до 2014 г.). Следователно всяка помощ, предоставена чрез тези инсталации с договора от 1984 г., ако се предположи, че са изпълнени всички кумулативни условия от член 107, параграф 1, може да е предоставена в момента, в който предприятието JCD е получило разрешението от брюкселските органи да инсталира въпросните инсталации и следователно преди 1999 г. – годината на изтичане на срока на договора. Така за всяка евентуална помощ, предоставена на JCD, ще са изминали повече от 10 години преди първото искане за информация, отправено от Комисията до белгийските органи, което е от 15 септември 2011 г.

(68) За сметка на това, що се отнася до запазването на инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., без да се плащат наеми или такси, след предвидената в приложение 10 към договора от 1999 г. дата, предоставянето на евентуална помощ в полза на JCD при тези обстоятелства би станало в момента на разрешението (мълчаливо) на брюкселските органи да не се спази предвидения в това приложение график. В направения по-долу анализ от Комисията се разглежда единствено мярката, при която запазването на инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., след предвидената в приложение 10 дата предполага държавна помощ в полза на JCD, която би била получена след 15 септември 2001 г. (т.е. в предвидения в член 17 от Регламент (ЕС) 2015/1589 давностен срок).

(69) Решението не засяга също и анализ на квалифицирането като държавна помощ на освобождаването от дължимите от JCD на белгийската държава такси за рекламните инсталации по договора от 1999 г., който не попада в обхвата на решението за откриване на процедурата.

([15]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

3.4.2. *Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС*

(70) Съгласно разпоредбите на член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

(71) Съгласно установената съдебна практика, за да се определи, че е налице помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, се изисква да бъдат изпълнени всички кумулативни условия, предвидени в тази разпоредба: i) мярката може да бъде приписана на държавата и е финансирана с държавни ресурси; ii) тя предоставя избирателно икономическо предимство на своя получател; iii) мярката нарушава или застрашава да наруши конкуренцията; iv) мярката е в състояние да засегне търговията между държавите членки ([16]).

3.4.2.1. Приписване на държавата и ресурси на държавата

(72) За да може дадена мярка да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тя трябва да бъде предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата. Ресурсите на държавата включват всички ресурси на публичния сектор ([17]), включително ресурсите на междуведомствените образувания (децентрализирани, федерални, регионални или други) ([18]).

(73) Предимствата, предоставени пряко или непряко чрез ресурси на държавата, може да се считат за помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Наличието на ресурси на държавата може да бъде в негативна форма, когато става въпрос за пропусната печалба за държавната власт. Съгласно установената съдебна практика отказът от ресурси, които по принцип е трябвало да бъдат изплатени в бюджета на държавата, представлява прехвърляне на държавни ресурси. Също така и мерките, с които се облекчават разходите, които обикновено са включени в бюджета на едно предприятие, може да представляват ресурси на държавата ([19]).

Приписване

(74) Белгийските органи не оспорват, че мярката може да им бъде приписана (и по-специално на град Брюксел). Те дори обясняват, че са приели запазването на рекламните инсталации, обхванати от договора от 1984 г., след предвидената в приложение 10 дата, за да се съхрани равновесието в договора с JCD, доколкото други инсталации са били премахнати предсрочно по искане на град Брюксел с цел разполагане на други видове инсталации, предпочетени по-специално поради естетически съображения (вж. съображение 49).

Държавни ресурси

(75) Белгийските органи признават също така, че запазването на инсталациите след предвидените в приложение 10 дати предполага пропусната печалба за град Брюксел под формата на несъбрани наеми и такси за тези инсталации, които е трябвало нормално да бъдат заменени с инсталации по договора от 1999 г., за които е включено плащане на наеми и такси.

(76) Следователно не се оспорва, че запазването от JCD на инсталациите от 1984 г. след предвидените в приложение 10 дати може да бъде приписано на белгийската държава и че това предполага отказ от ресурси на държавата от нейна страна. Количественото определяне на тези ресурси на държавата (т.е. размерът на наемите и таксите, от които град Брюксел се е отказал) обаче се оценява по различен начин от Комисията и от белгийската държава (вж. раздел 3.4.5.).

([16]) Решение на Съда от 2 септември 2010 г. по дело C-399/08 P *Комисия/Deutsche Post*, ECLI:EU:C:2010:481, точка 39 и цитираната съдебна практика, решение на Съда от 21 декември 2016 г. по дело C-524/14 P *Комисия/Hansestadt Lübeck*, ECLI:EU:C:2016:971, точка 40, решение на Съда от 21 декември 2016 г. по дела C-20/15 P и C-21/15 P *Комисия/World Duty Free Group SA и др.*, ECLI:EU:C:2016:981, точка 53, и решение на Съда от 20 септември 2017 г. по дело C-300/16 P *Комисия/Frucona Kosice*, , ECLI:EU:C:2017:706, точка 19.

([17]) Решение на Съда от 12 декември 1996 г. по дело T-358/94 *Compagnie nationale Air France/Комисия на Европейските общности*, , ECLI:EU:T:1996:194, точка 56.

([18]) Решение на Съда на ЕС от 14 октомври 1987 г. по дело C 248/84 *Федерална република Германия/Комисия на Европейските общности*, , ECLI:EU:C:1987:437, точка 17, и съединени дела от 6 март 2002 г. T-92/00 и T-103/00, *Territorio Histórico de Álava - Diputación Foral de Álava, Ramondín, SA и Ramondín Cápsulas SA/Комисия на Европейските общности*, ECLI:EU:T:2002:61, точка 57.

([19]) Решение на Съда от 16 май 2000 г. по дело C-83/98 P *Франция/Ladbroke Racing Ltd и Комисия*, ECLI:EU:C:2000:248, точки 48 – 51. Решение на Съда от 14 януари 2015 г. по дело C-518/13, *Eventech*, ECLI:EU:C:2015:9, точка 33.

(77) Следователно Комисията счита, че тази мярка представлява прехвърляне на държавни ресурси по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(78) Както е посочено в съображение 34, в своето писмено мнение ССВ счита, че приходите от реклама, получените от търговската експлоатация на рекламните инсталации, запазени след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране, може също така да представляват ресурси на държавата, тъй като самата държава е можела да експлоатира тези инсталации.

(79) Комисията счита на първо място, че получените от JCD приходи от реклама очевидно не представляват ресурси на държавата, доколкото тези приходи от реклама произтичат от частни договори между предприятието JCD и неговите клиенти, в които държавата не се намесва по никакъв начин.

(80) Освен това не е възможно да се счита, че град Брюксел се отказва от държавни ресурси само поради това, че не осъществява сам една или друга икономическа дейност. Такъв подход към въпроса за държавните ресурси би бил изключително разширен и с него на държавата би се забранило да разрешава на своя територия дейности без предварително да провери дали не може да ги осъществява самата тя.

(81) Нещо повече, дори на теория да е възможно един публичен орган да осъществява определена икономическа дейност, това очевидно не е най-важната му функция, а и той поначало няма да разполага нито със знанията, нито с техническите умения и средства за такава дейност. Например в разглеждания случай може да се види, че договорите за реклама обикновено са национални. Град Брюксел не би имал средствата да договаря такива договори, тъй като би имал права единствено върху паната, които притежава на територията на град Брюксел. Следователно евентуалният му капацитет да генерира приходи от тези пана не би могъл да се сравнява с този на JC Decaux.

3.4.2.2. Наличие на икономическо предимство

(82) По смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС под предимство се разбира всяка икономическа полза, която дадено предприятие не би получило при нормални пазарни условия, т.е. при отсъствието на държавна намеса ([20]). От значение е единствено ефектът на мярката върху предприятието, а не причината или целта на държавната намеса ([21]).

(83) Според Съда на ЕС наличие на предимство има веднага щом финансовото положение на дадено предприятие се подобри поради намесата на държавата и следователно предимство е не само положителна облага, но също и всички мерки на държавата, които под различна форма облекчават разходите, които обикновено са включени в бюджета на предприятието ([22]).

(84) В разглеждания случай, от 1999 г. и докато изтекат разрешителните въз основа на договора от 1984 г. предприятието JCD е продължило да експлоатира рекламни инсталации на територията на град Брюксел без да плаща наеми или такси за тяхното използване, докато съгласно договора от 1999 г. тези инсталации е трябвало да бъдат демонтирани и пак според договора от 1999 г. за експлоатацията на новите рекламни инсталации, които да ги заменят, е било предвидено плащане на наеми и такси.

(85) Белгийските органи признават, че като цяло предприятието JCD се е ползвало от икономическо предимство, но единствено поради дисбаланс между броя на демонтираните предсрочно инсталации преди предвидената дата за демонтирането им и броя на запазените след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране. Дори да се предположи, че Комисията споделя тази гледна точка (*quod non*), при всички положения се установява наличие на предимство.

(86) Комисията отбелязва на първо място, че белгийските органи приемат принципа на наличие на предимство, но оспорват само мащаба му.

([20]) Решение на Съда от 11 юли 1996 г. по дело C-39/94, *Syndicat français de l'Express international (SFEI) e.a./La Poste e.a.*, ECLI:EU:C:1996:285, точка 60, решение на Съда от 29 април 1999 г. по дело C-342/96 *Кралство Испания/Комисия на Европейските общности*, ECLI:EU:C:1999:210, точка 41.

([21]) Решение на Съда от 2 юли 1974 г. по дело 173/73, *Италианска република/Комисия*, ECLI:EU:C:1974:71, точка 13.

([22]) Решение на Съда от 8 ноември 2001 г. по дело C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, ECLI:EU:C:2001:598; а също и решение на Съда от 14 февруари 1990 г. по дело C-301/87, *Френска република/Комисия*, ECLI:EU:C:1990:67, точка 41.

(87) Освен това белгийските органи разглеждат мярката като компенсация, предоставена на JCD за неблагоприятните последствия от предсрочното премахване на определен брой инсталации. В тази връзка Комисията се позовава на делото C-211/15 P, Orange/Commission ([23]), при което Съдът на ЕС е потвърдил позицията на Общия съд ([24]) и на Генералния адвокат ([25]), според които държавна помощ представлява дори предоставено на дадено предприятие облекчаване на разходите чрез премахване на допълнителни разходи в резултат от дерогационен режим, който не се прилага за конкурентните предприятия ([26]). Единствените компенсации, включващи прехвърляне на публични средства, които не се квалифицират като държавна помощ, са компенсациите за обществена услуга, предоставени в съответствие със съдебната практика по делото Altmark ([27]).

(88) Договорът от 1984 г., както и този от 1999 г. обаче са чисто търговски договори и техните разпоредби не възлагат на JCD задача за обществена услуга. Поради това не се прилага съдебната практика по делото Altmark, което се отнася за компенсации, дадени за предоставянето на обществена услуга.

(89) Следователно на тази основа изглежда, че посочената от белгийските органи компенсация, дори да се приеме, че целта ѝ е да се компенсират неблагоприятните последствия, свързани с потенциалното задължение за предсрочно премахване на определени инсталации, във всички случаи предполага предимство за JCD. Заключението е още по-вярно в разглеждания случай, защото трудно може да се счита, че за JCD е имало неблагоприятни структурни последствия, тъй като предприятието само е приело да премахне тези инсталации, и защото освен това самите белгийски органи са признали, че въпросната компенсация е била повече от необходимото, което се е изисквало за предполагаемите неблагоприятни последствия.

(90) Този довод е в съответствие и с точка 69 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ ([28]) (наричано по-нататък „Известието относно понятието за държавна помощ“), в която се подчертава, че „*[п]о принцип може да се счита, че разходите, произтичащи от наложени от държавата регулаторни задължения* ([29])*, са свързани с разходите, които предприятието трябва да поеме с оглед на приложимите спрямо неговата икономическа дейност задължения, поради което всяко компенсиране на тези разходи предоставя предимство на предприятието* ([30])*. Това означава, че наличието на предимство по принцип не се изключва поради факта, че ползата не надхвърля компенсирането на разходите, произтичащи от налагането на регулаторното задължение. Същото важи за опрощаването на разходи, които предприятието не би направило, ако не е било стимулирано от държавната мярка, тъй като без въпросния стимул то би структурирало дейностите си по различен начин* ([31])*. Наличието на предимство не се изключва също така, ако дадена мярка компенсира такси от различно естество, които не са свързани с въпросната мярка* ([32])*.*“

(91) В разглеждания случай също така не е реално възможно предсрочната замяна на инсталациите от 1984 г. да се приравнява на регулаторно задължение, тъй като предприятието JCD само е приело да премахне тези инсталации, но от точка 69 от Известието относно понятието за държавна помощ следва, че ако премахването на инсталациите е било вследствие на регулаторно задължение, компенсирането на тази предсрочна замяна би предполагало предимство.

([23]) Решение на Съда от 26 октомври 2016 г. по дело C-211/15 P, *Orange/Комисия,* ECLI:EU:C:2016:798.

([24]) Решение на Общия съд от 26 февруари 2015 г. по дело T-385/12, *Orange/Комисия*,ECLI:EU:T:2015:117.

([25]) Заключения на генералния адвокат Wahl от 4 февруари 2016 г. по дело C-211/15 P, *Orange/Комисия,* ECLI:EU:C:2016:78.

([26]) Решение на Съда от 26 октомври 2016 г. по дело C-211/15 P, *Orange/Комисия,* ECLI:EU:C:2016:798, точки 41 – 44.

([27]) Решение на Съда от 26 октомври 2016 г. по дело C-211/15 P, *Orange/Комисия,* ECLI:EU:C:2016:798, точка 44.

([28]) Известие на Комисията от 19 юли 2016 г. относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 262, 19.7.2016 г. стр. 1).

([29]) Що се отнася до земеделието, примери за налагането на регулаторно задължение са проверките и изпитванията, извършвани с ветеринарна цел или за безопасността на храните, които са наложени на земеделските производители. За разлика от тях, проверките и изпитанията, извършвани или финансирани от публични органи, за които не е предвидено по закон да бъдат извършени или финансирани от селскостопанските производители, не се считат за регулаторни задължения, наложени на предприятията. Вж. решенията на Комисията от 18 септември 2015 г. относно държавна помощ SA.35484, изпитания за качеството на млякото съгласно Закона за млякото и мазнините и от 4 април 2016 г. относно държавна помощ SA.35484, общите дейности за здравен контрол съгласно Закона за млякото и мазнините.

([30]) Решение на Общия съд от 25 март 2015 г. по дело T-538/11, Белгия/Комисия, ECLI:EU:T:2015:188, точки 74 — 78.

([31]) Ако например дружество получи субсидия, за да направи инвестиция в подпомаган регион, не може да се твърди, че това не намалява разходите, които обикновено са включени в бюджета на предприятието, като се има предвид че без субсидията дружеството не би направило инвестицията.

([32]) Решение на Съда от 8 декември 2011 г. по дело C-81/10 P, *France Télécom SA/Комисия*, ECLI:EU:C:2011:811, точки 43 — 50. Логично това се прилага за облекчаването на разходите, направени от предприятието за смяна на статута на длъжностни лица със статута на служители, съпоставим с този на неговите конкуренти, което предоставя предимство на съответното предприятие (по този въпрос по-рано имаше известна несигурност след решението на Общия съд от 16 март 2004 г. по дело T-157/01, *Danske Busvognmænd/Комисия*, ECLI:EU:T:2004:76, точка 57). Що се отнася до компенсирането на невъзвръщаеми разходи, вж. също решение на Общия съд от 11 февруари 2009 г. по дело T-25/07, *Iride и Iride Energia/Комисия*, ECLI:EU:T:2009:33, точки 46 – 56.

(92) Следва да се отбележи също, че в точка 71 от Известието относно понятието за държавна помощ се припомня, че „*[н]аличието на предимство се изключва при възстановяването на неправомерно наложени данъци* ([33]), *при задължение за националните органи да компенсират щетите, които са причинили на определени предприятия* ([34]) *или при плащането на компенсация за отчуждаване* ([35])“.

(93) Никоя от тези две хипотези обаче не е налице в разглеждания случай. Нищо не дава възможност да се счита, че белгийските органи са причинили вреда за JCD, която са били задължени да компенсират. Предприятието JCD само е приело да премахне определени инсталации по договора от 1984 г. и с основание може да се предположи, че е приело, защото като цяло това му носи предимство.

(94) И накрая, Комисията поставя въпроса за възможността тази компенсация да се разглежда като нормално поведение на участник на пазара, с което би могло евентуално да се изключи наличието на предимство. Не може обаче да се счита, че при тези обстоятелства град Брюксел е действал като участник на пазара. И действително е установено, че споразумението за твърдяната компенсация изобщо не е било направено в официална форма, нито е било контролирано (което впрочем обяснява защо според самите белгийски органи има разминаване в броя на предсрочно демонтираните и заменени инсталации). Никой от предоставените на Комисията факти не дава информация за каквито и да било преговори между град Брюксел и JCD по този въпрос. Нищо не показва наличието на изготвен от град Брюксел анализ за действителна пропусната от JCD печалба, свързана с предсрочната замяна на определени инсталации, обхванати от договора от 1984 г., в сравнение с извлечената печалба от запазването на други инсталации по същия договор, които освен това са били напълно амортизирани (цената на тези пана всъщност логично е била напълно възстановена – включително печалбата на JCD – с експлоатацията им по време на законния срок на действие на договора от 1984 г.). Пълната липса на анализ, договор и контрол изключват такова поведение на град Брюксел да бъде в съответствие с принципа на частен оператор в условията на пазарна икономика.

(95) Освен това доводът на Комисията относно наличието на предимство е потвърден от решение на Апелативния съд на Брюксел от 29 април 2016 г. ([36]) В решението Апелативният съд отхвърля обжалването на JCD и потвърждава решението, постановено на 13 декември 2010 г. от Първоинстанционния съд на Брюксел. Съдът по-специално потвърждава, че предприятието JCD не е спазило предвидените в приложение 10 към договора от 1999 г. дати за демонтиране и че следователно е експлоатирало без никакво право многобройни рекламни инсталации върху обществена собственост на град Брюксел. Следователно JCD е извършило обективно неправомерни действия в противоречие с лоялните пазарни практики, тъй като използването в неговата мрежа на рекламни инсталации, които не е трябвало изобщо или вече да се намират там, предоставя на JCD незаконно конкурентно предимство, което може да отклони рекламодателите от конкурента му CCB. В тази връзка съдът разпорежда преустановяване на тези незаконни практики и счита, че демонтирането на използваните без никакво право рекламни инсталации е необходимо действие за прекратяване на незаконната практика.

(96) Следователно Комисията счита, че запазването и използването от JCD между 1999 г. и 2011 г. на определен брой рекламни инсталации, обхванати от договора от 1984 г., на територията на град Брюксел след предвидената в приложение 10 към договора от 1999 г. дата за демонтиране, без да се плаща нито наем, нито такса, е довело до намаляване на разходите, които JCD обикновено би трябвало да направи при осъществяването на дейността си, и това представлява икономическо предимство.

3.4.2.3. Избирателност

(97) За да се счита за държавна помощ, мярката трябва да бъде избирателна, т.е. да поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС ([37]). Следователно само онези мерки, които поставя в по-благоприятно положение предприятия по избирателен начин, са обхванати от понятието за държавна помощ.

(98) На първо място може да се отбележи, че белгийските органи не оспорват избирателността на мярката (запазването на рекламните инсталации от 1984 г., без да се плащат наеми, нито такси, след изтичане на предвидения в приложение 10 период за експлоатацията им).

([33]) Решение на Съда от 27 март 1980 г. по дело 61/79, *Amministrazione delle finanze dello Stato*, ECLI:EU:C:1980:100, точки 29 – 32.

([34]) Решение на Съда от 27 септември 1988 г. по съединени дела C-106/87 – C-120/87, *Asteris AE и др./Гърция*, ECLI:EU:C:1988:457, точки 23 и 24.

([35]) Решение на Общия съд от 1 юли 2010 г. по дело T-64/08, *Nuova Terni Industrie Chimiche SpA/Комисия*, ECLI:EU:T:2010:270, точки 59 – 63, 140 и 141, където е пояснено, че макар плащането на компенсация за отчуждаване да не предоставя предимство, последващото удължаване на срока на действие на въпросната компенсация може да представлява държавна помощ.

([36]) Решение на Апелативния съд на Брюксел от 29 април 2016 г. (9-и състав) по дело 2011/AR/140.

([37]) Решение на Съда от 15 декември 2005 г. по дело C-66/02, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:C:2005:768, точка 94.

(99) Действително, белгийските органи обясниха, че мярката е компенсация, предоставена на JCD за предсрочното демонтиране на определени инсталации, и такава мярка е по същество индивидуална и в този контекст определянето на икономическо предимство (вж. раздел 3.4.2.2) обикновено дава възможност да се предположи избирателност. При липсата на показания за противното, това предположение е валидно за разглеждания случай и е достатъчно, за да се обяви мярката за избирателна.

(100) Може също така да се отбележи, че не е възможно мярката да се счита за неизбирателна само защото JCD е в уникално правно и фактическо положение поради факта, че предприятието е единственото, което може да се ползва от тази мярка, тъй като е единственото, което разполага с инсталациите по договора от 1984 г.

(101) И наистина в посоченото по-рано решение по делото „Orange“ Съдът е потвърдил позицията на Общия съд ([38]), според който „*[…] критерият за сравнението на бенефициера с други оператори, които са в сходно фактическо и правно положение от гледна точка на преследваната с мярката цел, се базира на — и е обоснован при — преценката дали мерки с потенциално общо приложение са избирателни. Такъв критерий е ирелевантен, когато трябва да се прецени избирателността на ad hoc мярка, която засяга само едно предприятие […]*“.

(102) В разглеждания случай е очевидно, че запазването на инсталациите е *ad hoc* мярка без общо приложение и следователно е ясно избирателна.

3.4.2.4. Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки

(103) Публична помощ за предприятия представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС само ако „нарушава или заплашва да наруши конкуренцията“ и то само „доколкото засяга търговията между държавите членки“.

Нарушаване на конкуренцията

(104) За мярка, предоставена от дадена държава, се счита, че нарушава или заплашва да наруши конкуренцията, ако е вероятно тя да засили конкурентната позиция на получателя спрямо предприятията, с които той се конкурира ([39]).

(105) Достатъчно е в момента на въвеждане в действие на мярка за помощ да е налице положение на действителна конкуренция на съответния пазар, за да може намеса на държавата или посредством ресурси на държавата да засегне търговията между държавите членки и да наруши или да заплашва да наруши конкуренцията ([40]). Следователно от предположението за нарушение на конкуренцията се изхожда, когато в либерализиран стопански отрасъл, в който господства или би могла да господства конкуренция, държавата предоставя финансово предимство на дадено предприятие.

(106) Като се има предвид, че JCD осъществява дейност на пазар, на който се конкурират различни предприятия от сектора (пазарът на рекламата в малък формат), предоставянето на или възползването от помощ в полза на един от участниците би имало въздействие, което може потенциално да наруши конкуренцията.

Въздействие върху търговията между държавите членки

(107) Съгласно съдебната практика на съдилищата на Съюза всяка помощ, предоставена на предприятие, което осъществява дейността си на вътрешния пазар, може да е в състояние да засегне търговията между държавите членки ([41]).

([38]) Решение на Общия съд от 6 февруари 2016 г. по дело T-385/12, *Orange/Комисия*, ECLI:EU:T:2015:117.

([39]) Решение на Съда от 17 септември 1980 г. по дело 730/79, *Philip Morris Holland BV/Комисия на Европейските общности*, ECLI:EU:C:1980:209, точка 11, и решение на Общия съд от 15 юни 2000 г. по съединени дела T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 – 607/97, T-1/98, T-3/98 – T-6/98 и T-23/98, *Alzetta Mauro e.a./Комисия на Европейските общности*, ECLI:EU:T:2000:151, точка 80.

([40]) Решение на Съда от 23 януари 2019 г. по дело C-387/17, *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, ECLI:EU:C:2019:51, точка 40.

([41]) Решение на Съда от 4 април 2001 г. по дело T-288/97, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Комисия*, ECLI:ECLI:EU:T:2001:125, точка 41.

(108) Съгласно установената съдебна практика Комисията не е длъжна да извършва икономически анализ на действителното положение на съответните пазари, пазарния дял на дружествата – получатели на помощта, положението на конкурентните предприятия или търговията между държавите членки ([42]). При неправомерно отпусната държавна помощ Комисията не е длъжна да доказва действителното въздействие, което помощта е оказала върху конкуренцията и търговията.

(109) Разглежданата мярка (запазване на рекламните инсталации, без плащане на наеми, нито такси, след предвидените в приложение 10 дати) в полза на JCD засилва позицията на предприятието на пазара на рекламни инсталации в регион Брюксел-столица и затруднява навлизането на този пазар за установените в други държави членки предприятия ([43]). Освен това в конкретния случай Комисията отбелязва, че както JCD, така и CCB осъществяват дейност в други държави – членки на Европейския съюз ([44]). Важно е също така да се подчертае, че рекламодателите често са международни групи, които осъществяват дейност в множество държави, и че в определени случаи самите рекламни кампании са с международно измерение.

(110) Следователно мярката би могла да засегне търговията между държавите членки.

(111) Трябва все пак да се отбележи, че като признават наличието на предимство в полза на JCD, белгийските органи считат, че е възможно да се позоват на Регламента *de minimis* от 2006 г.

(112) Аргументацията им се основава на изчисляване на размера на това предимство, при което се приема схема за компенсация между демонтираните със закъснение инсталации и тези, които са демонтирани предсрочно.

(113) Белгийските органи действително считат (вж. съображения 51 и 52), че като цяло предприятието JCD се е ползвало от икономическо предимство, но единствено поради дисбаланс между броя на демонтираните предсрочно инсталации преди предвидената дата за демонтирането им и броя на запазените след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране. От тяхна гледна точка, въз основа на договорен между страните компенсационен механизъм предприятието JCD от една страна се е отказало от икономия от наеми и такси, като е приело да премахне предсрочно рекламни инсталации, и от друга страна, се е ползвало от икономия на наеми и такси чрез запазването на инсталации след предвидената за демонтирането им дата.

(114) При изчисляване на разликата между загубените от JCD икономии поради предсрочното демонтиране и направените допълнителни икономии със запазването на инсталации по-дълго от предвиденото в приложение 10 като цяло JCD се е ползвало според белгийските органи от ограничено финансово предимство, възлизащо за периода от декември 1999 г. до 2011 г. на максимум [100 000-150 000] евро.

(115) Доколкото считат, че предоставеното на JCD предимство не превишава [100 000-150 000] евро, белгийските органи твърдят, че мярката лесно може да попадне в приложното поле на Регламента *de minimis* от 2006 г.

(116) В това отношение е важно на този етап да се отбележи, че всъщност за разглеждания период са валидни два регламента *de minimis*:

а) Регламент (ЕО) № 69/2001 на Комисията от 12 януари 2001 г. за прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО за минималната помощ (наричан по-нататък „Регламентът *de minimis* от 2001 г.“), който е бил валиден от февруари 2001 г. до 31 декември 2006 г. и с който се определя, че за определена помощ с малък размер (под 100 000 евро за период от 3 данъчни години) се счита, че не оказва влияние върху търговията между държавите членки и следователно не отговаря на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС;

б) Регламентът *de minimis* от 2006 г., който е бил валиден от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. и с който се определя, че за определена помощ с малък размер (под 200 000 евро за период от 3 данъчни години) се счита, че не оказва влияние върху търговията между държавите членки и следователно не отговаря на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС.

([42]) Решение на Съда от 8 септември 2011 г. по дело C-279/08 P, *Комисия/Нидерландия*, ECLI:EU:C:2011:551, точка 131.

([43]) Вж. в този смисъл решение на Съда от 8 май 2013 г. по съединени дела C-197/11 и C- 203/11, *Eric Libert и други/Фламандско правителство; All Projects & Developments NV и други/Vlaamse Regering*, ECLI:EU:C:2013:288.

([44]) Например поканата за подаване на оферти, отправена от регион Брюксел-столица на 15 март 2008 г. в рамките на концесията Villo, е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(117) На първо място, както е обяснено в раздел 3.4.2.2, Комисията счита, че предимството е по-голямо отколкото считат белгийските органи, тъй като при изчисляването му трябва да се вземат предвид всички неплатени от JCD наеми и такси за запазените след срока рекламни инсталации. Следва да се отбележи, че Комисията не разполага с точна оценка на общата стойност на предоставеното на JCD предимство поради отказа на белгийските органи да представят тази информация, но във всеки случай размерът на предоставената на JCD помощ превишава 200 000 евро. Следователно регламентите de *minimis* не са приложими и Комисията не може да приеме аргументацията на белгийските органи.

(118) Дори единият от регламентите *de minimis* да беше приложим (*quod non*), Комисията отбелязва също, че определените в член 3 от Регламента *de minimis* от 2001 г. и в член 3 от Регламента *de minimis* от 2006 г. условия за мониторинг така или иначе не са изпълнени. Белгийските органи действително първоначално не са считали реално мярката като помощ *de minimis* и поради това не са предприели никое от предвидените в тези регламенти действия.

(119) Мярката не изпълнява също така и условията за прозрачност, определени в член 2, параграф 4 от Регламента *de minimis* от 2006 г., в който се предвижда, че *„[н]астоящият регламент се прилага само за помощи, при които брутният еквивалент на помощта може да бъде изчислен точно и това може да стане предварително, без необходимост от извършване на оценка на риска („прозрачни помощи“)“*. В разглеждания случай белгийските органи не са предоставили никакъв документ, който би могъл да сочи наличието на предварително изчисляване преди предоставянето на мярката за помощ, а също и специално проследяване на баланса между предсрочното и закъснялото демонтиране на инсталации, което е в основата на направеното от белгийските органи изчисление, за да стигнат до сумата на помощта от [100 000-150 000] евро.

(120) Следователно въпросната помощ не може да попадне в приложното поле на регламента *de minimis*.

(121) В заключение Комисията счита, че мярката е в състояние да засегне търговията между държавите членки.

3.4.2.5. Заключение

(122) Предвид казаното Комисията прави заключение, че запазването на инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., след предвидената за демонтирането им дата е включвало предоставяне на JCD на държавна помощ, която съдържа две съставки (наемите и таксите).

3.4.3. *Законосъобразност на помощта*

(123) Комисията установява, че разглежданата в тази част от жалбата мярка, която представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, не е била нотифицирана съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.

(124) Следователно, тъй като белгийските органи не са посочили никакво основание за ползване на изключение от нотифициране, мярката е незаконосъобразна.

3.4.4. *Съвместимост в вътрешния пазар*

(125) Доколкото експлоатацията от JCD на определени рекламни инсталации, монтирани в изпълнение на договора от 1984 г. на територията на град Брюксел, след предвидената дата за демонтирането им (посочена в приложение 10 към договора от 1999 г.) предполага наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, следва да се определи дали тези мерки може да се считат за съвместими с вътрешния пазар.

(126) Мерките за държавна помощ може да се считат за съвместими с вътрешния пазар въз основа на дерогациите, предвидени в член 106, параграф 2, както и в член 107, параграфи 2 и 3 от ДФЕС. Белгийските органи обаче не са представили никакви доводи, с които да се докаже, че някоя от тези дерогации се прилага в разглеждания случай.

(127) На първо място Комисията припомня, че доказването на съвместимостта на дадена помощ с вътрешния пазар е задължение на държавата членка. Белгийските органи обаче не са посочили никакъв довод за съвместимост за въпросните мерки. Предвидените в член 107, параграф 2 от ДФЕС и в член 107, параграф 3, букви а) – г) от ДФЕС дерогации не се прилагат в разглеждания случай, тъй като въпросната мярка не е обоснована от предвидени в тези разпоредби цели.

(128) И накрая, договорите от 1984 г. и от 1999 г. са чисто търговски договори и техните разпоредби не възлагат на JCD задача за обществена услуга. Поради това не се прилага предвидената в член 106, параграф 2 от ДФЕС дерогация, която се отнася за компенсации, дадени за предоставянето на обществена услуга.

(129) Следователно Комисията счита, че запазването на инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., след предвидената в приложение 10 към договора от 1999 г. дата за демонтиране, без да се плаща наем, нито такса, е довело до намаляване на разходите, които JCD обикновено би трябвало да направи при осъществяването на дейността си, и поради това трябва да се разглежда като оперативна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар.

(130) С оглед на изложените съображения, Комисията счита, че предприятието JCD се е ползвало от неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС посредством запазването на инсталации, обхванати по договора от 1984 г., след предвидената в приложение 10 към договора от 1999 г. дата за демонтиране, без да се плаща наем, нито такса. Тази помощ следва да бъде възстановена, доколкото възстановяването ѝ не е с изтекъл давностен срок по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) № 2015/1589.

3.4.5. *Размер на несъвместимата помощ*

(131) Общият принцип, прилаган за изчисляване на размера на несъвместимата помощ, е да се оцени размерът на наемите и таксите, които град Брюксел би събрал при отсъствието на мярката.

(132) Комисията счита, че изчисляването на размера на несъвместимата помощ трябва да се направи за всяка инсталация, обхваната от договора от 1984 г. и запазена след 15 септември 2001 г. ([45]), като за референтни се вземат дължимите наеми съгласно договора от 1999 г. и прилаганите общо такси за рекламните инсталации ([46]) между първоначално предвидената за демонтирането дата ([47]) (ако е след 15 септември 2001 г.) или 15 септември 2001 г. (ако първоначално предвидената дата за демонтиране е била преди 15 септември 2001 г.) и датата, когато е осъществено действителното демонтиране.

(133) Както е посочено в съображения 111 – 114, белгийските органи стигат до заключението, че размерът на евентуалната помощ, предоставена на JCD, е [100 000-150 000] евро, като се базират на схема за компенсация между инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., които са запазени за по-дълъг период, и тези, които са демонтирани предсрочно. Направеното от белгийските органи изчисление се базира на констативните протоколи на съдебен изпълнител, изготвени по искане на ССВ на 3 декември 2007 г. и на 21 декември 2009 г. Белгийските органи считат, че тези констативни протоколи на съдебен изпълнител доказват, че през 2007 г. броят на рекламните лицеви страни, съответстващи на инсталациите, които са били демонтирани преди предвидената в приложение 10 дата, е бил по-голям от броя на рекламните лицеви страни, съответстващи на инсталациите, които са били запазени след предвидената в приложение 10 дата за демонтиране. Единствено констативният протокол на съдебен изпълнител, изготвен по искане на ССВ на 21 декември 2009 г., показвал, че балансът е изместен в полза на JCD. Белгийските органи считат, че поради това, дори да е възможно да е имало някакво предимство, предоставено на JCD при изпълнението на договора, количествената оценка на това предимство може да се ограничи до финансовите години от 2007 г. до 2011 г., без да има риск от даване на предимство на JCD.

(134) Както е обяснено в раздел 3.4.2.2, Комисията счита, че обосновката на белгийските органи, която се базира на компенсационен механизъм, е необоснована, и че предоставеното на JC Decaux предимство съответства на всички икономии, направени от предприятието, като е продължило да експлоатира инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., вместо да ги замени с такива, които са съгласно договора от 1999 г.

(135) Освен това доводът на Комисията по този въпрос е потвърден от решение на Апелативния съд на Брюксел от 29 април 2016 г. ([48]) В това решение Апелативният съд потвърждава, че предприятието JCD не е спазило предвидените в приложение 10 към договора от 1999 г. дати за демонтиране и че следователно е експлоатирало без никакво право многобройни рекламни инсталации върху обществена собственост на град Брюксел.

(136) Апелативният съд по-специално отхвърля идеята за компенсационен механизъм, за какъвто говорят белгийските органи по отношение на старите инсталации, които били запазени след предвидената за демонтирането им дата срещу предсрочната замяна на стари инсталации, тъй като такъв механизъм не е бил предвиден или разрешен от договора от 1984 г. Апелативният съд потвърждава, че от никой документ не се разбира, че след сключването на договора от 1999 г. предприятието JCD е получило изрично разрешение от град Брюксел да извърши „размяна“ на рекламните инсталации. Съдът отхвърля обжалването и потвърждава решението, постановено на 13 декември 2010

([45]) С давностния срок от 10 години се забранява всяко възстановяване преди 15 септември 2001 г.

([46]) Изчисляването на несъвместимата помощ по отношение на таксите трябва да се направи въз основа на членове 3, 4 и 5 от Наредбата от 17 октомври 2001 г., членове 4 – 7 от Наредбата от 18 декември 2006 г. и членове 4, 5 и 6 от наредбите за таксите от 17 декември 2007 г., от 15 декември 2008 г., 9 ноември 2009 г., 20 декември 2010 г. и 5 декември 2011 г.

([47]) Тези дати са включени в приложение 10.

([48]) Решение на Апелативния съд на Брюксел от 29 април 2016 г. (9-и състав) по дело 2011/AR/140.

г. от Първоинстанционния френскоезичен съд на Брюксел. Той потвърждава, че като е експлоатирало без никакво право рекламни инсталации върху обществена собственост на град Брюксел, предприятието JCD е извършило обективно неправомерни действия в противоречие с лоялните пазарни практики, тъй като използването в неговата мрежа на рекламни инсталации, които не е трябвало изобщо или вече да се намират там, предоставя на JCD незаконно конкурентно предимство, което може да отклони рекламодателите от конкурента му ССВ.

(137) Следователно Комисията счита, че изчисляването на размера на несъвместимата помощ трябва да стане въз основа само на несъбраните наеми и такси върху запазените за по-дълъг срок инсталации, без да се прилага каквато и да е схема за компенсация. За тази цел белгийските органи трябва да вземат предвид за всяка съответна инсталация и за всеки съответен период действащите наеми и таксите, произтичащи от наредбите за таксите от 2001 г. и следващите, за инсталация със същата площ.

(138) В това отношение Наредбата за таксите от 17 октомври 2001 г. във връзка с временната реклама във и върху общественото пространство въвежда за финансовите години от 2002 г. до 2006 г. данък върху временните рекламни съобщения във и върху общественото пространство. Град Брюксел е приел също така Наредбата за таксите от 18 декември 2006 г., в която се предвижда същият данък за финансовата 2007 година. Считано от данъчната 2008 година град Брюксел е въвел данък конкретно върху рекламните инсталации ([49]).

(139) Комисията счита, че наредбите за таксите за рекламните инсталации е трябвало да се прилагат автоматично за инсталациите, обхванати от договора от 1984 г., които са били запазени за по-дълъг срок, и че предвиденото в тези наредби освобождаване от такси за запазените за по-дълъг срок инсталации от 1984 г. е дерогация от референтната система.

(140) Следва да се отбележи, че град Брюксел първоначално е считал, че по силата на освобождаване от такси на съобщенията на самия град Брюксел ([50]), предвидено в Наредбата за таксите от 17 октомври 2001 г., за монтираните

([49]) Наредби за таксите от 17 декември 2007 г., 15 декември 2008 г., 9 ноември 2009 г., 20 декември 2010 г., 5 декември 2011 г. В член 2 от посочените наредби за таксите се предвижда, че „рекламните инсталации, включени в настоящата наредба, са инсталациите за реклама, инсталациите за временна реклама, рекламните превозни средства и рекламните стойки“. Изчисляването на таксата е посочено в членове 4 – 6. По-точно, съгласно член 4 „Такса за инсталациите за реклама“:

а) „размерът на таксата за инсталациите за реклама възлиза на 150,00 евро за финансова година на m2.

б) §1. Размерът на таксата за инсталациите за реклама, предназначени изключително за реклама за културни, социални и спортни цели, както и за приравнена към такива цели реклама, включително за филми, артистични творби и такава, която информира за организирането на панаири, конгреси, салони или циркови представления, възлиза на 50,00 евро за финансова година на m2.

§2. Когато обаче повече от 1/7 от видимата рекламна площ се използва за обозначения, имена или лога с търговски характер, инсталациите за реклама, предназначени изключително за реклама за културни, социални и спортни цели, както и за приравнена към такива цели реклама, включително за филми, артистични творби и такава, която информира за организирането на панаири, конгреси, салони, се таксуват с предвидения в буква а) на настоящия член размер на таксата.

в) Таксата се дължи за цялата финансова година, независимо от датата на монтирането или демонтирането на разглежданата инсталация за реклама.“

Съгласно член 5 „Такса за временните инсталации за реклама“: […]

Съгласно член 6 „Общи разпоредби по членове 4 и 5“:

а) таксата се дължи за отделна рекламна инсталация.

б) §1. За изчисляването на таксата всяка част от квадратния метър се брои като цял квадратен метър.

§2. Като изключение от §1, за рекламните инсталации под 4 m2 таксуването се прави на траншове или части от 0,25 m2 по определената тарифа, разделена на 4.

в) За рекламните инсталации, които имат няколко рекламни лицеви страни размерът на таксата се умножава по броя на рекламните лицеви страни.

a. За рекламните инсталации, които са оборудвани със система, която дава възможност за последователното показване или превъртане на няколко реклами на една и съща лицева страна, размерът на таксата се удвоява.

г) Когато площта на рекламната инсталация е различна от видимата рекламна площ, таксата се изчислява въз основа на видимата рекламна площ.

([50]) В член 5 се предвижда, че освободени от установения с настоящата наредба данък са, наред с другото, *„съобщенията от град Брюксел или от органи, създадени от, подчинени на или финансирани от града“*. Както се уточнява в представеното от белгийските органи мнение на 20 февруари 2017 г. в отговор на допълнителните въпроси, поставени от Комисията на 14 февруари 2017 г., самият град Брюксел никога не е експлоатирал рекламни инсталации. Това винаги е ставало чрез посредничеството на трети страни. Единствените рекламни инсталации, принадлежащи на град Брюксел, са тези, които са предмет на обществената поръчка, възложена на 14 октомври 1999 г., която след изтичането на срока ѝ е подновена. Настоящият изпълнител, а именно ССВ, плаща наем за рекламните инсталации, както и приложими такси.

в изпълнение на договора от 1999 г. инсталации и които са били негова собственост, не се дължи такса, което може да изглежда в противоречие с изразената от Комисията позиция в съображение 139. Разпоредба за освобождаване специално на рекламните инсталации на град Брюксел действително е била включена след това в член 9 от Наредбата за таксите от 17 декември 2007 г. и впоследствие в наредбите за таксите от 15 декември 2008 г., 9 ноември 2009 г., 20 декември 2010 г. и 5 декември 2011 г. ([51])

(141) Белгийските органи посочват обаче също и че град Брюксел по-късно е стигнал до заключението, че освобождаването от такса на рекламните инсталации единствено с мотива, че са собственост на град Брюксел, като същевременно не той е операторът, е създавало неравнопоставеност по отношение на операторите на други рекламни инсталации. Следователно градът е решил да събира такси за инсталациите, обхванати от договора от 1999 г., и първото начисляване става на 29 юли 2011 г. и се отнася за данъчната 2009 година. Белгийските органи обясняват, че в изпълнение на член 6 от закона от 24 декември 1996 г., отменен след това с постановление от 3 април 2014 г., не е било възможно събирането на такса с обратно действие за период по-голям от три години, считано от 1 януари на данъчната година.

(142) Въз основа на представената от белгийските органи обосновка Комисията счита, че при нормални обстоятелства таксите за рекламните инсталации биха се прилагали за инсталациите, обхванати от договора от 1999 г., и следователно няма противоречие с позицията, според която за запазените за по-дълъг срок инсталации от 1984 г. също е трябвало да бъде начислявана такса.

(143) За тази цел Комисията отбелязва, че в двете съдебни решения от 4 ноември 2016 г., постановени от Първоинстанционния френскоезичен съд на Брюксел, в които се заявява, че предприятието JCD не дължи общинската такса за реклама що се отнася до рекламните инсталации, които са собственост на град Брюксел, в изпълнение на обществената поръчка, възложена на JCD на 14 октомври 1999 г., не се взема предвид въпросът за съответствието с правилата за държавната помощ.

(144) Изчисляването на размера на спестените от JCD наеми и такси не представлява особена трудност и белгийските органи са го направили отчасти в рамките на обосновката си за помощ *de minimis* (вж. съображения 52 и 53). Белгийските органи обаче не са предоставили на Комисията оценка за общия размер на помощта, въпреки многократно отправените искания на Комисията. От своя страна предприятието CCB е предоставило оценка за размера на подлежащата на възстановяване помощ, която възлиза на около 2 милиона евро.

4. **АНАЛИЗ НА ЧАСТТА „VILLO!“**

4.1. **Основания за откриване на процедурата**

(145) В решението за откриване на процедурата Комисията е счела, че по отношение на допълнителните мерки (освобождаването от някои такси или неутрализирането на някои такси на общинско и регионално равнище (вж. съображение 22, свързани с експлоатацията от предприятието JCD на концесията за обществена услуга Villo на регион Брюксел-столица, са били изпълнени кумулативните критерии за държавна помощ и че следователно тези мерки представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(146) По-специално твърдението на белгийските органи, че тези мерки биха могли да избегнат определянето за държавна помощ въз основа на съдебната практика по делото Altmark, тъй като предприятието JCD е било избрано чрез прозрачна покана за подаване на оферти, в конкретния случай не изглежда приложимо, тъй като тези допълнителни мерки не са били част от поканата за подаване на оферти: те са били предоставени след поканата за подаване на оферти, в рамките на преговорите за договора Villo. Според белгийските органи тези допълнителни мерки възлизат максимум на около [400 000-500 000] евро на година (вж. съображение 22).

(147) Освен това Комисията е изразила сериозни съмнения относно съвместимостта на допълнителните мерки с Решение 2005/842/ЕО на Комисията ([52]) (по-нататък наричано „Решението за УОИИ от 2005 г.“) и Решението за УОИИ от 2012 г., посочени от белгийските органи. По-специално, Комисията се съмняваше, че осъществяваните от белгийските органи проверки (с които са проследявани разходите за изпълнение на задълженията, но не са проследявани подробно приходите) са били достатъчни, за да се избегне всяко свръхкомпенсиране. Комисията имаше съмнения също и относно точните начини на разпределяне за концесията Villo на приходите от реклама по договорите, сключени от JCD на национално равнище, както са използвани в аналитичното счетоводство на JCD.

([51]) В член 9 от Наредбата за таксите от 17 декември 2007 г. изрично се освобождават *„рекламните инсталации на град Брюксел или на органи, създадени от или подчинени на града“*.

([52]) Решение 2005/842/ЕО.на Комисията от 28 ноември 2005 г. относно прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 312, 29.11.2005, p. 67).

(148) Поради всички изложени по-горе съображения Комисията реши да започне предвидената в член 108, параграф 2 от ДФЕС процедура по отношение на разглежданата мярка и прикани белгийските органи и всяка заинтересована страна да ѝ предоставят всяка полезна информация и мнение по тази мярка.

4.2. **Мнения, представени от заинтересованите страни относно решението за откриване на процедурата**

(149) Комисията получи мненията на няколко заинтересовани страни (CCB, JCD, както и на трета заинтересована страна, която поиска да остане анонимна), които са обобщени по-долу.

4.2.1. *Мнение, представено от CCB*

(150) Комисията получи мнението на CCB с писмо от 16 юли 2015 г.

(151) CCB счита, че предприятието JCD е получило държавна помощ в рамките на експлоатацията на концесията Villo, и привежда доводи, които се отнасят по-специална до критериите за ресурси на държавата и за предимство.

4.2.1.1. Ресурси на държавата

(152) Като са предоставили на JCD правото да заема и да използва обществена собственост за рекламни цели (вж. съображения 19 – 22), без да искат заплащане за това, белгийските органи са се отказали от публични приходи и са предоставили на JCD икономическо предимство, което представлява държавна помощ ([53]).

4.2.1.2. Предимство

(153) CCB твърди, че предоставената на JCD компенсация не съответства на никой от критериите, определени с решението по делото Altmark.

Първи критерий от решението по делото Altmark

(154) CCB счита, че извършването на услугата Villo не представлява задача за обществена услуга, която включва предоставянето на услуга, която даден оператор, който би взел предвид собствения си търговски интерес, не би приел или не би приел при същите условия ([54]), като посочва многобройни други европейски градове, в които вече по задоволителен начин се предлагат автоматизирани услуги за наемане на велосипеди при търговски условия ([55]).

Втори критерий от решението по делото Altmark

(155) От спецификацията става ясно, че основни елементи като срокът на концесията, условията на финансиране на услугата и участието на възлагащия орган във финансирането на услугата са били определени твърде общо ([56]), и че следователно в спецификацията не се определят ясно и прозрачно основните параметри на системата за финансиране на услугата.

Трети критерий от решението по делото Altmark

(156) CCB счита, че не имало никакъв контрол – нито предварителен, нито последващ – на мащаба на предоставените на JCD предимства в рамките на концесията Villo и че точното финансово отражение на предоставеното на JCD освобождаване от такси остава неизвестно. Следователно не може да се гарантира липсата на свръхкомпенсация.

([53]) Вж. точка 33 от Съобщението на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 4 – 14).

([54]) Пак там, точка 47.

([55]) Като примери са посочени Барселона и Антверпен.

([56]) Например по отношение на финансирането в спецификацията се посочва, че възложителят „е открит за различни подходи на финансиране.“

Четвърти критерий от решението по делото Altmark

(157) ССВ установява, че възлагането на концесията Villo на предприятието JCD е станало след публично обявена процедура на договаряне, която може да се счита като достатъчна за изпълнение на четвъртия критерий от решението по делото Altmark само в изключителни случаи. ССВ счита, че доколкото решението за допълнителни мерки, отнасящи се до съществени елементи на концесията (като например предоставянето на освобождаване от общински такси), е било взето след поканата за подаване на оферти, не може да се направи заключение, че такава покана за предаване на оферти дава възможност да се избере операторът, който предоставя услугата от общ икономически интерес на най-ниска цена.

4.2.1.3. Съвместимост

(158) ССВ оспорва заключението на Комисията, направено в решението за откриване на процедурата, според което съвместимостта на мярката следва да се анализира с оглед на Решението за УОИИ от 2012 г.

Приложимост на Решението за УОИИ от 2012 г.

(159) ССВ твърди, че предоставените на JCD компенсации в рамките на експлоатацията на концесията Villo са от порядъка на няколко десетки милиона евро годишно и следователно превишават прага от 15 милиона евро на година, с който се определя приложимостта на Решението за УОИИ от 2012 г. ([57]) ССВ счита по-специално, че освен приходите от реклама, плащаните от потребителите тарифи и освобождаването от различните такси, трябва да се вземат предвид също и предоставените на JCD предимства поради освобождаването от плащане на възнаграждение за заемането и използването на обществена собственост за рекламни цели.

Спазване на изискванията от Решението за УОИИ от 2012 г.

(160) Освен това ССВ твърди, че в разглеждания случай не са изпълнени няколко условия, предвидени в Решението за УОИИ от 2012 г.

(161) **Възлагане**: ССВ оспорва, че са изпълнени условията за възлагане, определени в член 4 от Решението за УОИИ от 2012 г. От една страна, постановлението от 25 ноември 2010 г., с което се урежда експлоатацията на обществената услуга Villo, е било взето около 2 години след възлагането на концесията Villo ([58]). От друга страна, договорът Villo е бил удължен на 17 години и 4 месеца, въпреки че в първоначалния договор Villo срокът е бил определен на 15 години. ССВ оспорва, че този срок е бил обоснован от значимостта на необходимите инвестиции, както е посочено в съображение 99 от решението за откриване на процедурата. ССВ отбелязва, че от годишните счетоводни отчети на JCD става ясно, че цените на предоставените в рамките на системата Villo велосипеди са били с амортизация от 20 % годишно, което означава, че велосипедите са били напълно амортизирани 5 години след датата на разполагането им.

(162) **Компенсация**: компенсационният механизъм и параметрите за изчисляване, наблюдение и преразглеждане на компенсацията не са описани в достатъчна степен. В това отношение и що се отнася до разпределението на приходите от реклама ССВ счита, че от решаващо значение е белгийските органи да вземат предвид рейтинговите точки (Gross Rating Point или GRP) ([59]) на рекламните панели на Villo, а не средните приходи, получени от всички експлоатирани от предприятието JCD панели в рамките на неговата мрежа. Колкото до разходите, които да се вземат предвид при изчисляването на компенсацията, ССВ подчертава, че съгласно член 5 от Решението за УОИИ от 2012 г. става въпрос единствено за *„разходи, направени при извършването на услугата от общ икономически интерес“* – определение, което изключва евентуалните разходи, свързани с монтирането и експлоатацията на рекламните инсталации.

(163) **Проверка за липсата на свръхкомпенсация**: както е посочено по-рано (вж. съображение 156, ССВ счита, че няма никакъв контрол за липсата на свръхкомпенсация за JCD в рамките на експлоатацията на концесията Villo. Освен това според изчисленията на ССВ предприятието JCD е било свръхкомпенсирано в значителна степен.

4.2.1.4. Размер на компенсациите

(164) ССВ оспорва размера на сумите, произтичащи от освобождаването от общински такси, както са посочени в решението за откриване на процедурата. Според ССВ сумите от това освобождаване са се увеличили значително от момента на експлоатация при пълен режим на концесията Villo през 2014 г., като са възлизали на най-малко 650 000 евро на година, т.е. далече над предвидения максимум от [250 000-350 000] евро на година (вж. съображение 22).

([57]) Вж. член 2, буква а) от Решението за УОИИ от 2012 г.

([58]) Постановление от 25 ноември 2010 г. за уреждане на експлоатацията на обществена услуга за автоматизирано наемане на велосипеди, публикувано в Moniteur belge на 7 декември 2010 г., член 2.

([59]) GRP е показател, с който се определя търговската стойност на един рекламен панел в зависимост от капацитета му за достигане до най-голям брой възможни потребители, както и от честотата на визуалния контакт, който съответният потребител ще има с него.

(165) Освен това предприятието CCB счита, че самата безплатна експлоатация на рекламните инсталации представлява държавна помощ. То счита, че трябва да се определи количествената стойност на всеки отделен рекламен панел, и като се позовава на договора между самото него и град Антверпен, стига до заключение, че пълното освобождаване от плащане, от което се ползва JCD, е равностойно на помощ от почти 8 милиона евро годишно.

4.2.2. *Мнение, представено от втория жалбоподател*

(166) На 17 юли 2015 г. Комисията получи мнение на трета анонимна страна. Тази трета анонимна страна също подчертава, че с договора Villo на JCD се предоставя държавна помощ.

(167) По-специално тя възразява срещу това, че в разглеждания случай са обединени всички условия от решението по делото Altmark, тъй като параметрите на компенсацията не са били определени предварително по обективен и прозрачен начин. Освен това не е била въведена никаква система за контрол с цел избягване на свръхкомпенсация, поради което не може да се допусне възможна съвместимост въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г.

(168) И накрая, третата анонимна страна възразява „твърдо“ срещу позицията на белгийските органи, според която за разпределянето на приходите от реклама върху панелите Villo имало също толкова значим алгоритъм какъвто е и GRP (вж. съображение 196).

4.2.3. *Мнение, представено от JCD*

(169) На 17 юли 2015 г. JCD изпрати на Комисията мнението си относно решението за откриване на процедурата

4.2.3.1. Наличие на държавна помощ

(170) JCD твърди, че договорът Villo е финансиран изключително с частни средства и че той не предоставя на предприятието никакво икономическо предимство. Следователно договорът Villo не съдържа държавна помощ. Единствените публични средства, участващи в конкретния случай, произтичат от освобождаването от регионални такси и от клаузите за преразглеждане на цената, включени в сключените с общините договори. JCD счита, че тези мерки трябва да се разглеждат като компенсации за обществена услуга, обхванати от съдебната практика по делото Altmark. По-специално JCD привежда следните доводи:

Първи критерий от решението по делото Altmark

(171) Съгласно постановлението, с което се урежда експлоатацията на услугата, възложена с договора Villo, тази услуга се отнася за „*организирането на автоматизирана система за наемане на велосипеди за превоз на лица на цялата територия на регион Брюксел-столица*“. JCD счита, че задълженията за тази услуга се състоят основно в създаването на мрежа за наемане на велосипеди, която да бъде постоянно достъпна за цялото население чрез привлекателни тарифи, и като се предвиждат задължения за поддръжката на мрежата – например по отношение на наличността и подмяната на неизправните велосипеди. Така JCD счита, че „*в разглеждания случай изобщо не е трудно*“ да бъде спазен критерият за изпълняване на задължения за обществена услуга.

Втори критерий от решението по делото Altmark

(172) JCD подчертава, че задължението за предварително определяне на параметрите на компенсацията не означава, че тя трябва да се изчислява по конкретна формула. В разглеждания случай основните параметри на системата на финансиране са били посочени по обективен и прозрачен начин в спецификацията, в която наред с другото се предвижда:

i) че концесионерът поема риска за експлоатацията;

ii) че възложителят ще предпочете оферта, в която от региона не се изисква никаква финансова вноска; и

iii) че регионът в никакъв случай няма да има еднократно или периодично финансово участие.

(173) JCD счита също така, че начинът на функциониране на освобождаването от регионалните такси дава възможност размерът му да бъде изчислен с точност предварително, като фиксираната сума на таксата се умножи по броя на монтираните инсталации.

(174) Що се отнася до клаузите за преразглеждане на цената, тяхното финансово отражение се е знаело предварително, тъй като целта им е да се компенсира увеличаването на общинските налози, независимо от факта, че естествено е било невъзможно да се предвиди промяната в тях.

Трети критерий от решението по делото Altmark

(175) JCD счита, че няма свръхкомпенсация, тъй като:

i) освобождаването от такса за ползването на собствеността на региона за рекламни цели е предоставено срещу приемането от страна на предприятието да се откаже от по-значителни печалби в резултат от намаляването на броя на рекламните инсталации, които могат да се инсталират в изпълнение на договора Villo.

ii) единствената цел на клаузите за преразглеждане на цената, подписани с общините, е била да се защити първоначално определеният в договора Villo баланс, като финансовото отражение е било силно ограничено: под [0-50 000] евро за финансовата 2013 година и под [0-50 000] евро за финансовата 2014 година;

iii) клаузата, с която се цели неутрализиране на промяната в регионалните налози, е обичайна клауза, която така и не е привеждана в действие;

iv) договорът Villo подлежи на строг контрол от белгийските органи: броят на рекламните инсталации, които може да се монтират в рамките на концесията, е определен съвсем точно в договора Villo; в него се предвиждат стриктни задължения по отношение на оперативността на системата; предприятието JCD е задължено да предоставя на разположение на органите на региона информация относно изпълнението на договора; в него се предвижда задължение за JCD да представя на управителния комитет годишен доклад относно данните за използване на системата; на всеки три години управителният комитет изготвя доклад за техническото и технологичното състояние на велосипедния парк; също така в постановлението, с което се урежда експлоатацията на услугата, възложена с договора Villo, се предвижда ежегоден контрол от правителството и парламента на региона на изпълнението на договора за концесия. Освен това съгласно член 21 от договора Villo неспазването от JCD на действащото законодателство, както и на етичните правила в областта на рекламата, се санкционира с глоба в размер на 4 000 евро на ден; и

v) договорът Villo е с дефицит.

Четвърти критерий от решението по делото Altmark

(176) JCD твърди, че процедурата за подаване на оферти, довела до сключването на договора Villo, е била напълно открита, прозрачна и недискриминационна и че няма никакво съмнение, че регионът е предпочел кандидата, който е в състояние да предостави обществената услуга при най-ниска цена за общността, като се има предвид че дори да се вземат под внимание допълнителните мерки, приети след процедурата за възлагане, офертата на JCD пак би останала най-изгодната.

4.2.3.2. Съвместимост

(177) При хипотезата, че Комисията стигне до заключение, че освобождаването от регионални такси и клаузите за преразглеждане на цената представляват държавна помощ, JCD твърди, че тази помощ е съвместима с вътрешния пазар въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г.

Приложимост на Решението за УОИИ от 2012 г.

(178) В член 2, параграф 1, буква а) от Решението за УОИИ от 2012 г. приложното му поле се ограничава до помощ, която не надвишава размер от 15 милиона евро на година. JCD отбелязва, че като компенсация за обществена услуга се определя всяко предимство, предоставено с публични средства, и че следователно приходите от реклама, както и плащанията от потребителите не може да се вземат предвид за прилагането на тази разпоредба. Поради това JCD счита, че годишният размер на предполагаемата помощ в разглеждания случай е много под този праг и следователно попада в приложното поле на решението.

Спазване на изискванията от Решението за УОИИ от 2012 г.

(179) JCD счита, че при договора Villo са спазени разпоредбите на Решението за УОИИ от 2012 г., и привежда посочените по-долу аргументи.

(180) **Възлагане**: JCD се позовава на съображение 73 от решението за откриване на процедурата, според което задълженията за обществена услуга, които се възлагат на оператора на концесията, са заявени в договора Villo и в постановлението от 25 ноември 2010 г., прието от парламента на региона.

(181) Що се отнася до продължителността на периода на възлагане, JCD счита, че срокът от 15 години е обоснован предвид значимостта на необходимите инвестиции. Инсталирането на станциите и снабдяването с велосипеди предполага значителни инвестиции, докато с договора Villo се ограничава броят на рекламните инсталации, които може да се монтират, както и индексирането на тарифите за потребителите. Освен това JCD отбелязва, че в Решението за УОИИ от 2005 г., което се е прилагало към момента на сключване на договора Villo, не се съдържа разпоредба относно продължителността на срока на въпросната концесия.

(182) JCD счита, че в разглеждания случай не е било необходимо при възлагането да се предвиждат условията за възстановяване на евентуални свръхкомпенсации, след като всеки риск за свръхкомпенсация е бил премахнат още при сключването на договора Villo, наред с другото и защото той е възложен въз основа на прозрачна и недискриминационна процедура за подаване на оферти

(183) **Компенсация**: JCD отбелязва, че доколкото до настоящия момент експлоатацията на концесията е била губеща, предприятието не може да е било свръхкомпенсирано. Следователно не е необходимо да се изчислява оперативната печалба на JCD, за да се провери дали тя може да се счита за разумна, и следователно не е необходимо да се гарантира, че използваната референтна стойност за проверка на липсата на свръхкомпенсация не е била надценена.

(184) Що се отнася до разпределянето на приходите от реклама, свързани с договора Villo, JCD отбелязва, че оценява монтираните инсталации по отношение на обхващането на населението, характеристиките на аудиторията и броя на панелите, без да държи сметка за договорния произход на тези панели, и като се взема предвид конкурентната среда и разполагането им в стратегически значим град. Предприятието счита, че оценяването на реалната стойност изключително въз основа на GRP, както претендира CCB (вж. съображение 162), не е уместно, тъй като продажбата само на един панел (дори при много висок GRP) не представлява интерес за рекламодателите, които търсят национално покритие.

(185) **Контрол на компенсацията**: JCD счита, че предвидените в договора Villo оперативни проверки (вж. съображение 175), подточка iv) могат да гарантират липсата на свръхкомпенсация.

4.2.3.3. Размер на компенсациите

(186) Що се отнася до освобождаването от такса за ползването на обществена собственост на региона, предприятието JCD пояснява, че при преговорите, предхождащи сключването на договора Villo, то е приело да намали броя на рекламните инсталации, които може да се монтират в рамките на концесията за обществена услуга, спрямо това, което се е предвиждало в офертата му.

(187) Броят на самостоятелните инсталации от 2 m^2, както и на инсталациите от 8 m^2 е бил намален с 25 единици. За сметка на това регионът е предоставил на JCD освобождаване от таксата за ползване на обществена собственост на региона от инсталациите от 8 m^2, монтирани съгласно договора Villo.

(188) Това освобождаване възлиза на максимална сума от [50 000-150 000] евро на година (вж. съображение 22).

(189) Що се отнася до неутрализирането на промените в общинските такси, JCD пояснява, че финансовият ефект на практика е силно ограничен. Той зависи едновременно от събирането на въпросните такси и от фактурирането от JCD. Префактурираните от JCD такси в приложение на клаузите за преразглеждане на цената на практика са възлизали до 2017 г. на по-малко от [0-50 000] евро на година.

4.3. **Мнение, представено от Белгия**

4.3.1. *Мнение, представено от Белгия относно решението за откриване на процедурата*

(190) Белгийските органи изпратиха мнението си относно решението за откриване на процедурата с писмо от 21 май 2015 г.

4.3.1.1. Наличие на държавна помощ

(191) Белгийските органи потвърдиха първоначалната си позиция, според която мерките, предвидени в договора Villo, сключен с предприятието JCD, изпълняват всички критерии от решението по делото Altmark, и че следователно тези мерки не представляват държавна помощ.

(192) Те по-специално привеждат следните аргументи:

Първи критерий от решението по делото Altmark

(193) Като се насърчава екологично средство за транспорт, което отговаря на съществуващите в Брюксел проблеми с придвижването, белгийските органи считат, че с предоставянето на обществеността на автоматична система за наемане на велосипеди безспорно се преследват цели от общ интерес.

Втори критерий от решението по делото Altmark

(194) Белгийските органи считат, че в спецификацията, въз основа на която JCD и CCB са изготвили подробните си оферти, са се съдържали основните параметри на системата на финансиране:

i) приходи от система, която е изцяло частна;

ii) никаква пряка субсидия или пряка компенсация на загубите от концесията; и

iii) рискът от експлоатацията се поема изцяло от концесионера.

Трети критерий от решението по делото Altmark

(195) Белгийските органи на първо място считат, че възлагането на концесията е направено въз основа на открита, прозрачна и недискриминационна конкуренция, което дава възможност да се предполага, че няма свръхкомпенсация. Доколкото регионът изрично е бил изключил плащането на пряка субсидия в замяна на концесията, този открит, прозрачен и недискриминационен характер категорично е дал възможност да се изключи всеки риск от свръхкомпенсация.

(196) На второ място, предвидените от концесията финансови мерки не биха създали каквато и да е свръхкомпенсация за самото предприятие JCD. Белгийските органи считат, че:

i) освобождаването от такси за ползването на обществена собственост на региона, от което се е ползвало предприятието JCD, възлизащо на максимум [50 000-150 000] евро на година, е покривало само малка част от общите разходи за функционирането на концесията, като през 2012 г. е възлизало на [0-5 %] % от тези разходи.

ii) неутрализирането на евентуалните бъдещи изменения на регионалните такси (вж. съображение 22) е обичайна клауза в дългосрочните договори за концесия, което се обосновава по-специално от автономната финансова компетентност на региона и от факта, че не се предвижда никаква компенсация в случай на загуби при експлоатацията на концесията. В разглеждания случай не е имало никакво увеличаване на регионалните такси и плащания и поради това клаузата за неутрализиране никога не е била прилагана.

iii) клаузите за преразглеждане на цената в двустранните договори, сключени с общини (вж. съображение 22), се ограничават до предвиждане на независим коректив, за да се гарантира балансът на договора, и по-никакъв начин не засягат равнището на общинската такса, която общините остават свободни да преразглеждат. Както е установено в съображение 82 от решението за откриване на процедурата, това неутрализиране би било равностойно на максимална сума между [50 000-100 000] и [250 000-350 000] евро, в зависимост от взетия предвид процент на сравнение;

iv) що се отнася до разпределянето на приходите от реклама, предприятието JCD прилага коефициент за оценка към всеки договор, който съответства на добавената стойност спрямо средния приход от панел – методология, която е в съответствие с практиката в тази област; и

v) договорът за концесията подлежи на системен контрол. От една страна, управителен комитет ([60]) и комитет за подпомагане, на които JCD ежегодно представя доклад за оперативността на системата, са натоварени да следят за доброто изпълнение на договора. От друга страна, в постановлението от 25 ноември 2010 г. се предвижда ежегодна проверка от правителството на регион Брюксел-столица, както и от парламента на регион Брюксел-столица на прилагането на договора за концесия.

([60]) Управителният комитет е създаден с член 6 от договора Villo и се състои съвместно от най-малко двама членове, определени от отговарящия за мобилността министър в Bruxelles Mobilité, и най-малко двама членове, определени от JCD.

Четвърти критерий от решението по делото Altmark

(197) Белгийските органи считат, че концесията Villo е била възложена на JCD при открита, прозрачна и недискриминационнна процедура. Що се отнася до финансовите мерки, добавени след поканата за подаване на оферти (вж. съображение 22), единствената им цел е била да се компенсира намаляването на очакваните приходи от реклама и да се запази балансът на договора в бъдеще.

4.3.1.2. Съвместимост

(198) Ако се предположи, че предвидените в договора Villo мерки представляват държавна помощ, белгийските органи считат, че тя може да е съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора предвид това, че:

i) предоставянето на самонаемане на велосипеди, с което се насърчава екологично средство за транспорт като алтернатива на автомобила, представлява ясно определена цел от общностен интерес;

ii) финансирането на концесията почти изцяло с частни средства е подходящо и пропорционално, като има стимулиращ ефект; и

iii) нарушаването на конкуренцията и въздействието върху търговията са ограничени, тъй като концесията е резултат от създаването на ефективна и прозрачна конкуренция с чисто местно приложение.

4.3.2. *Мнение, представено от Белгия относно мненията на заинтересованите страни*

(199) Белгийските органи изпратиха мнението си относно мненията на заинтересованите страни с писмо от 2 октомври 2015 г.

(200) Те отхвърлят представените от жалбоподателите аргументи. Белгийските органи изтъкват, че предвидените от договора Villo мерки изпълняват всички критерии от решението по делото Altmark и следователно не представляват държавна помощ. Дори да е така, те считат, че мерките са съвместими с вътрешния пазар въз основа на:

i) член 107, параграф 3, буква в) от Договора; и

ii) Решението за УОИИ от 2012 г..

4.3.2.1. Наличие на държавна помощ

(201) Докато ССВ твърди, че регион Брюксел-столица е предоставил на JCD правото да заема и експлоатира обществена собственост за рекламни цели, без да иска насрещно заплащане, белгийските органи отхвърлят такова предварително условия и отбелязват, че отплатата за експлоатацията на рекламните инсталации е предоставянето на обществената услуга за наемане на велосипеди, както е предвидено в поканата за подаване на оферти.

(202) Освен това белгийските органи потвърждават позицията, която са посочили в писмото си от 21 май 2015 г., според която в разглеждания случай са налице всички критерии от решението по делото Altmark (вж. съображения 191 – 197). Те привеждат нови аргументи относно първите два критерия от решението по делото Altmark (вж. съображения 203 и 204).

Първи критерий от решението по делото Altmark

(203) Според белгийските органи твърдението на ССВ, че подобна на системата Villo услуга за наемане на велосипед вече се предоставя в други европейски градове без да е изрично определена като услуга от общ икономически интерес, не важи за разглеждания случай. Те отбелязват, че понятието за услуга от общ икономически интерес е относително и зависи от обстоятелствата. В конкретния случай регион Брюксел-столица е изправен пред изключително силен натиск от автомобилното движение, което изисква приемането на амбициозни и ефикасни мерки. В приведения пример от град Антверпен белгийските органи установяват, че съответният оператор (ССВ) се ползва от пряка субсидия.

Втори критерий от решението по делото Altmark

(204) Белгийските органи считат, че ако начинът за финансиране на обществена услуга трябва да се определи с точност още при публикуването на обществена поръчка, няма да има никаква полза от създаването на конкуренция, тъй като кандидатите няма да разполагат с никаква свобода на действие. Белгийските органи потвърждават позицията си, че параметрите за финансиране на услугата са били предвидени по обективен и прозрачен начин в спецификацията (вж. съображение 194).

4.3.2.2. Съвместимост

Приложимост на Решението за УОИИ от 2012 г.

(205) Въпреки че белгийските органи не приемат да се прави оценка за някаква помощ, те считат, че общият размер на твърдяната помощ във всеки случай е далече под 15 милиона евро, като се има предвид, че изцяло частните приходи (като приходите от реклама) не се включват при изчисляването на помощта. Поради това те считат, че годишният размер на твърдяната помощ със сигурност попада в приложното поле на Решението за УОИИ от 2012 г.

Изпълнение на условията от Решението за УОИИ от 2012 г.

(206) По отношение на удължаването на срока на действие на концесията (вж. съображение 161), според белгийските органи става въпрос за привеждане на срока на първия етап в съответствие с този на втория (вж. съображение 20). Това привеждане в съответствие е обосновано поради няколко причини: по-голяма от предвидената продължителност на различните изискващи се процедури, желание за съгласуване на двата етапа с цел по-добро управление, необходимостта да се компенсира намаляване на броя на рекламните инсталации, както и желанието на гражданите да се предоставя обществена услуга за достатъчно дълго време.

(207) Белгийските органи считат, че концесията Villo е била възложена на JCD с ясна и изрична процедура, при която се определят параметрите на компенсация и която дава възможност за избягване на всяко свръхкомпенсиране (вж. съображения 193 – 197).

Член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС

(208) Белгийските органи потвърждават позицията, която са посочили в писмото си от 21 май 2015 г. (вж. съображение 198), според която предвидените в договора Villo мерки може да се разглеждат като съвместими с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, като се има предвид, че:

i) предоставянето на самонаемане на велосипеди представлява ясно определена цел от общностен интерес;

ii) договорът е изготвен като подходящ и пропорционален инструмент, който има стимулиращ ефект;

iii) нарушението на конкуренцията и въздействието върху търговията са ограничени.

4.4. **Допълнителни мнения, представени от заинтересованите страни**

4.4.1. *Допълнително мнение, представено от CCB*

(209) Според CCB направените от JCD разходи при изпълнението на договора Villo са категорично по-малко от първоначално декларираните, а следователно и от посочените от белгийските органи за доказване на липсата на свръхкомпенсация:

i) JCD се е възползвало от намаляване от 5 000 на 4 500 на броя на велосипедите, които да се използват;

ii) JCD е могло да направи значителни икономии благодарение на допълнителното споразумение към договора Villo, с което броят на станциите за велосипеди, които да се монтират, е намален от 400 на 360; и

iii) броят на регистрираните от Villo пътувания е намалял през 2015 г. със 150 000 спрямо 2014 г.

(210) От предприятието CCB са изчислили приходите от реклама, получени от JCD при изпълнението на договора Villo, като са идентифицирали рекламните инсталации в зависимост от датата на монтирането им и тяхното местоположение, след което са изчислили броя на експлоатираните от JCD рекламни панели и накрая са приложили официалните тарифи на предприятието JCD за мрежата му в Брюксел, както и обичайно прилаганите отстъпки в сектора на външната реклама за този вид инсталации. Според тези изчисления JCD значително е подценило съответните приходи от реклама.

(211) ССВ прави заключение, че в периода от май 2009 г. до февруари 2017 г. JCD се е ползвало от свръхкомпенсация от 27,3 милиона евро.

(212) При отсъствието на контрол за липсата на свръхкомпенсация (вж. съображение 163) ССВ счита, че е трябвало да се въведе система за контрол, която да дава възможност за проверка на годишна база дали няма свръхкомпенсиране на концесионера, както и при необходимост установената свръхкомпенсация да се коригира. Този контрол е трябвало да се осъществява от трета независима страна.

(213) ССВ счита освен това, че контролът за липса на свръхкомпенсация е трябвало да се основава на разумна печалба, изчислена спрямо разходите за услугата от общ икономически интерес, а не спрямо получените приходи.

4.4.2. *Допълнително мнение, представено от JCD*

(214) По отношение на използването на показателя GRP за определяне на получените приходи от реклама по договора Villo (вж. съображения 162 и 184) JCD пояснява, че това наистина е един от критериите, които използва за определяне на стойността на рекламните мрежи. JCD обаче счита, че теоретичният показател GRP за рекламни инсталации не е достатъчен за определяне стойността на инсталациите по един договор. JCD определя стойността на монтираните в рамките на всеки договор инсталации спрямо среден приход от панел, изчислен на национална база, към който се прилага коефициент на корекция в зависимост от различни фактори, и по-специално GRP на панелите, разполагането на инсталациите в стратегически важен за рекламодателите град, но също и степента на рекламния натиск, който е различен в различните градове, както и конкурентната среда.

(215) Като подчертава ограниченото значение на GRP, предприятието JCD отбелязва, че едно сравнение на GRP и цената за панел между най-голямата му национална мрежа и най-голямата му мрежа в Брюксел води до премии от съответно [10-20] % и [20-30] %, които са сходни с коефициента на корекция на панелите, експлоатирани в рамките на договора Villo, който е [20-30] %.

(216) Що се отнася до разходите, направени при изпълнението на договора Villo, JCD счита, че получените от ССВ суми не отговарят на действителността, което се обяснява с:

i) факта, че при метода на ССВ изобщо не се държи сметка за инвестициите, които са били нужни за изграждане на необходимата инфраструктура в началото на концесията;

ii) използването от ССВ на цена за велосипед на година от 1 450 евро, което е сума, включена в офертата на JCD и следователно основана на предварителни оценки.

(217) JCD не признава посочените от ССВ суми по отношение на неутрализирането на общинските такси (вж. съображение 164). Според JCD разликата между изчислените от ССВ суми и реалните суми се обяснява с:

i) използването на неправилни ставки: противно на изчисленията на ССВ, само няколко общини прилагат ставка за такса върху рекламните инсталации по-висока от 75 евро на превъртащ се m^2 за година;

ii) прилагането на механизма за общини, за които той не се отнася: ССВ изглежда е приложил механизма за преразглеждане за общините Etterbeek, Schaerbeek и Saint-Josse, докато в двустранните договори с тези общини тази клауза не е включена;

iii) автоматичното прилагане на механизма: на практика предприятието JCD получава суми по механизма за преразглеждане едва след като е фактурирало таксата на общините. Възможно е да измине известно време между монтирането и използването на рекламните инсталации и момента, в който се получават сумите в приложение на клаузите за преразглеждане.

(218) Що се отнася до размера на приходите от реклама, ССВ е подценило прилаганата от JCD отстъпка: размерът ѝ се доближава до [60-70] %, а не до 40 %. Ако се приложи правилният процент на отстъпка, приходите от реклама ще бъдат далеч по-малки – почти наполовина – от предоставените от ССВ оценки.

(219) JCD оспорва също и посочената от ССВ сума по отношение на безплатното използване на рекламните инсталации (вж. съображение 165). Според JCD, ССВ пренебрегва факта, че предвидената с концесията Villo експлоатацията на рекламните инсталации е неделима от предоставянето на обществената услуга за наемане на велосипеди. Приходите от реклама всъщност са предназначени за финансиране на обществената услуга.

(220) JCD счита, че експлоатацията на рекламните инсталации е взета предвид при финансирането на концесията Villo, тъй като предприятието експлоатира инсталациите Villo в замяна на значителните разходи, направени за предоставянето на обществената услуга за наемане на велосипеди.

4.5. **Допълнително мнение, представено от Белгия**

(221) По отношение на продължителността на срока на договора Villo (вж. съображение 161) белгийските органи отбелязват също и Решението за УОИИ от 2005 г., което е било действащо към момента на сключването на договора Villo, като в това решение не се предвижда разпоредба, ограничаваща продължителността на предоставянето на обществената услуга (вж. съображение 181). Освен това белгийските органи считат, че за удължаването на срока на концесията Villo с допълнителното споразумение е имало три основания:

i) независещи от волята на страните обстоятелства, които са забавили изпълнението на договора;

ii) желанието да се съгласуват двата етапа на договора Villo: и двата етапа на договора са били първоначално предвидени за срок от петнадесет години, като същевременно са започнали в различен момент. Това обстоятелство би довело на практика до две различни дати на приключване на етап 1 и етап 2 (както е посочено в преамбюла на допълнителното споразумение). и

iii) намаляването на броя на експлоатираните от JCD рекламни инсталации, произтичащо от допълнителното споразумение към договора Villo.

4.6. **Второ допълнително споразумение към договора Villo**

(222) На 29 март 2018 г. към договора Villo е подписано допълнително споразумение от правителството на регион Брюксел-столица и предприятието JCD. То се въвежда, за да се даде възможност за по-точен и редовен контрол за липсата на свръхкомпенсация.

(223) В допълнителното споразумение се посочва, че резултатите от разделната аналитична отчетност на JCD ще бъдат изпращани на региона. В резултатите ще се посочват приходите от концесията Villo, като се прави разграничение между приходите от плащанията на потребителите, приходите от реклама, освобождаването от регионална такса и неутрализирането на увеличаването на общинските такси, както и разходите за концесията, като се прави разграничение между оперативните разходи, разходите за управление и амортизацията на инвестициите, свързани с услугата Villo.

(224) В допълнителното споразумение се определя, че всяка година отговарящият за проверката на годишните отчети на JCD контрольор („одитор“) проверява дали принципите на разделяне на счетоводството, прилагани от JCD, съответстват на решението за УОИИ от 2012 г. Всяка година след проверката от одитора резултатите от разделното счетоводство се изпращат на проверителя.

(225) Всяка година той проверява съотношението на кумулативната годишна печалба от дейността (EBIT), разделена на кумулативните годишни разходи (считано от 2009 г.), свързани с експлоатацията на концесията Villo, да не превишава прага от [10-20] % ([61]). В случай на превишаване и в рамките на превишението на прага, сумата на регионалната такса, от която предприятието JCD е освободено, увеличена със сумата в резултат на въздействието от свързаните с общинските такси мерки, се плаща изцяло или частично със задна дата за предходната година.

(226) В допълнителното споразумение се определя също така, че одиторът проверява по тази методика за липсата на свръхкомпенсация за периода 2009—2017 г. и че изготвя обобщен доклад, който представя на управителния комитет. Докладът е трябвало да бъде изготвен в най-кратки срокове след подписването на допълнителното споразумение.

4.7. **Оценка на мерките преди второто допълнително споразумение**

(227) В оценката си Комисията прави разграничение между периода преди допълнителното споразумение (вж. съображение 222) и периода след допълнителното споразумение.

4.7.1. *Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС*

(228) Критериите, които дават възможност да се установи наличието на държавна помощ, са описани в съображения 70 и 71. В съображения 229 – 249 е направена проверка дали тези критерии са изпълнени за всяка от мерките: освобождаването от регионални такси за ползването на обществена собственост, неутрализирането на увеличаването на общинските такси, както и клаузата за непредвидени разходи за регионални такси (вж. съображение 22).

([61]) Съответстващо на стандартно съотношение от [10-20] % върху приходите.

4.7.1.1. Приписване на държавата и ресурси на държавата

(229) Критериите, които дават възможност да се установи приписването на държавата и наличието на ресурси на държавата, са описани в съображения 72 и 73.

Приписване

(230) Не се оспорва, че концесията Villo е възложена от регион Брюксел-столица и че регионът е предоставил допълнителни мерки по-късно след това възлагане (вж. съображения 19 – 22). Следователно оспорваните мерки може да се припишат на държавата.

Ресурси на държавата

(231) Загубата на свързани с оспорваните мерки приходи за регион Брюксел-столица, както и за различните общини, които са част от територията му, представлява пропусната печалба за държавната власт и следователно също и ресурси на държавата, прехвърлени на JCD.

(232) Такива ресурси на държавата са по-точно i) пропуснатата печалба в резултат на освобождаването от такса за ползването на обществена собственост на регион Брюксел-столица за рекламните инсталации от 8 m^2, възлизаща на максимум [50 000-150 000] евро на година; ii) загубата на приходи, свързана с неутрализирането на евентуално увеличаване на регионалните такси, равна на сумата на това увеличение; и iii) загубата на приходи, свързана с неутрализирането на евентуално увеличаване на общинските такси, равна на сумата на това увеличение и възлизаща на максимум [250 000-350 000] евро на година (вж. съображение 22).

(233) Системата за наемане на велосипеди Villo се финансира в допълнение на плащанията от клиенти също и от управлението и експлоатацията на рекламни инсталация. Приходите от реклама, както и плащанията на потребителите на концесията са чисто частни ресурси и не може да се квалифицират като ресурси на държавата.

(234) Комисията счита, че получените от JCD приходи от реклама очевидно не представляват ресурси на държавата, доколкото тези приходи от реклама произтичат от частни договори между предприятието JCD и неговите клиенти, в които държавата не се намесва по никакъв начин.

(235) Освен това не е възможно да се счита, че регион Брюксел-столица се отказва от държавни ресурси само поради това, че не осъществява сам една или друга икономическа дейност. Такъв подход към въпроса за държавните ресурси би бил изключително разширен и с него на държавата би се забранило да разрешава на своя територия дейности без предварително да провери дали не може да ги осъществява самата тя.

4.7.1.2. Наличие на икономическо предимство

(236) Критериите, които дават възможност да се установи наличието на избирателно икономическо предимство, са описани в съображения 82 и 83.

(237) В разглеждания случай освобождаването от регионални такси и неутрализирането на увеличаването на общинските такси дават на предприятието JCD възможност да не прави разходи, които при нормални обстоятелства би следвало да покрива със свои финансови ресурси, и следователно са мерки, които могат да му предоставят предимство.

(238) Белгийските органи считат обаче, че допълнителните мерки трябва да се разглеждат като компенсации за обществена услуга, обхванати от съдебната практика по делото Altmark.

(239) В решението по делото Altmark Съдът на Европейския съюз уточнява, че предоставената с ресурси на държавата компенсация за разходи, свързани с предоставянето на услуга от общ икономически интерес, не представлява предимство, ако са изпълнени четири кумулативни условия ([62]):

i) предприятието бенефициер трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени;

ii) параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин;

([62]) Решение на Съда по дело C-280/00, *Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg*, ECLI:EU:C:2003:415, точки 87 – 95.

iii) компенсацията не може да превишава необходимото за покриване изцяло или отчасти на разходите, направени при изпълнението на задълженията за обществена услуга, като се имат предвид свързаните с тях приходи, както и разумна печалба за изпълнението на тези задължения; и

iv) когато изборът на предприятието, което да бъде натоварено да изпълнява задължения за обществена услуга, не е направен в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, която създава условия за избор на кандидата, способен да предостави тези услуги при най-ниски разходи за съответната общност, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, които добре управлявано и подходящо оборудвано средно предприятие би направило, за да изпълни тези задължения.

(240) Що се отнася до втория критерий от решението по делото Altmark, Комисията отбелязва, че финансовото въздействие за регион Брюксел-столица от допълнителните мерки, които са били предвидени в договора едва след поканата за представяне на оферти, и по-специално на такава мярка като неутрализирането на увеличаването на общинските такси, не е било известно към момента на предоставянето на тези мерки, тъй като това въздействие е зависело изцяло от бъдещата промяна на общинските такси. При липсата на ограничение за максималното финансово въздействие от тази мярка, Комисията не я счита за напълно прозрачна.

(241) По отношение на третия критерий от решението по делото Altmark, в момента на предоставянето на анализираните допълнителни мерки не е била направена предварителна проверка дали получената от JCD компенсация по време на експлоатацията на концесията няма да превиши необходимото за покриване изцяло или отчасти на разходите, направени при изпълнението на произтичащите от нея задължения, като се имат предвид свързаните с нея приходи, както и разумна печалба за изпълнението на тези задължения;

(242) И накрая, що се отнася до четвъртия критерий от решението по делото Altmark, Комисията е на мнение, че като са добавени определени мерки след поканата за подаване на оферти, не е ясно дали от гледна точка на решението по делото Altmark целта на тази покана, която е да се избере операторът, способен да предостави услугата при най-ниски разходи за общността, може да се счита за постигната. Действително, след като не всички мерки за компенсация са включени във въпросната покана за подаване оферти, е трудно да се направи заключение, че тази покана дава възможност да се избере операторът, който предоставя услугата от общ икономически интерес при най-ниски разходи, и то дори процедурата за поканата за подаване на оферти сама по себе си да е прозрачна.

(243) Поради изложените в съображения 240 – 242 причини Комисията счита, че в разглеждания случай условията от съдебната практика по делото Altmark не са изпълнени и следователно прехвърлянето на допълнителни ресурси на държавата, за които е взето решение след поканата за подаване на оферти, предоставя икономическо предимство на JCD.

(244) Що се отнася до изчисляването на размера на това предимство, белгийските органи първоначално са счели, че неутрализирането на общинските такси би било равно на най-много около [50 000-100 000] евро на година. При това изчисление обаче се приема, че общините по принцип прилагат за обществените услуги намалена ставка на таксите в сравнение с търговските оператори, които трябва да плащат стандартна по-висока ставка. Белгийските органи разглеждат като предимство само разликата между равнището на по-благоприятната ставка, прилагана по принцип за обществените услуги, и действително прилаганото равнище на таксите за JCD в рамките на концесията Villo. От своя страна Комисията счита, че действително предоставеното на JCD предимство съответства на разликата между стандартната ставка и прилаганата за JCD ставка. Според първоначалните изчисления на белгийските органи това предимство може да възлиза на максимум [250 000-350 000] евро на година ([63]).

(245) Като цяло предприятието JCD се е ползвало от предимство с максимален размер от [400 000-500 000] евро на година ([50 000-150 000] евро за освобождаването от такса за ползването на обществено пространство на регион Брюксел-столица и [250 000-350 000] евро, които съответстват на прилагането на клаузата за преразглеждане на цената във връзка с общинските такси, вж. съображение 22).

4.7.1.3. Избирателност

(246) Критериите, които дават възможност да се оцени избирателността на една мярка, са описани в съображение 97).

([63]) Вж. съображение 82 от решението за откриване на процедурата.

(247) Като се има предвид, че оспорваните мерки представляват мерки за индивидуална помощ, установяването на икономическо предимство (вж. съображения 236 – 245) позволява да се предположи тяхната избирателност ([64]). При липсата на показания за противното, това предположение е валидно за разглеждания случай и е достатъчно, за да се обявят мерките за избирателни.

4.7.1.4. Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки

(248) Поради същите причини като изложените в съображения 103 – 121 предоставените на JCD допълнителни мерки за концесията Villo имат въздействия, които може потенциално да нарушат конкуренцията и да засегнат търговията между държавите членки.

4.7.1.5. Заключение относно наличието на помощ

(249) Въз основа на предходните съображения Комисията счита, че по отношение на допълнителните мерки, свързани с експлоатацията на концесията за обществена услуга Villo на регион Брюксел-столица от JCD, са изпълнени кумулативните критерии за държавна помощ и че следователно тези мерки представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

4.7.2. *Законосъобразност на помощта*

(250) Комисията установява, че разглежданите в тази част от жалбата допълнителни мерки, които представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, не са били нотифицирани съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.

(251) Белгийските органи считат обаче, че ако тези мерки представляват държавна помощ, то това са компенсации за обществена услуга, които са съвместими с вътрешния пазар въз основа на решението за УОИИ, което е било в сила по време на тези събития (в момента на предоставянето на мерките действащият текст е бил Решението за УОИИ от 2005 г., което е заменено от Решението за УОИИ от 2012 г.). И в двата текста се предвижда освобождаване от нотифициране за мерки, които отговарят на посочените в тях условия за съвместимост ([65]).

(252) За да се разглеждат мерките като съвместими, достатъчно е те да отговарят на условията, които се изискват според Решението за УОИИ от 2005 г., което се е прилагало в момента на предоставянето на мерките. По-долу е анализирана съвместимостта с Решението за УОИИ от 2005 г.

4.7.3. *Съвместимост на помощта въз основа на Решението за УОИИ от 2005 г.*

4.7.3.1. Обхват

(253) Решението за УОИИ от 2005 г. се прилага единствено за услуги, които може да се квалифицират като услуги от общ икономически интерес. От съдебната практика следва, че при липсата на специфични секторни правила, които да уреждат този въпрос на равнището на Съюза, държавите членки имат голяма свобода за преценка при дефинирането на услугите, които могат да бъдат класифицирани като услуги от общ икономически интерес, а задача на Комисията е да гарантира, че няма явна грешка в това отношение.

(254) В разглеждания случай Комисията счита, че няма явно грешка, доколкото услугата отговаря на нужда на гражданите, която без държавна намеса не би била задоволена при същите условия (например плащаната от ползвателите сума е недостатъчна за покриване на разходите за услугата). Интересно е също така да се отбележи, че Конституционният съд на Белгия, сезиран по този въпрос, е потвърдил характера на обществена услуга на автоматизираната система за наемане на велосипеди Villo ([66]).

([64]) Решение на Съда от 4 юни 2005 г. по дело *Комисия/MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, точка 60. Решение на Съда от 30 юни 2006 г. по дело *Кралство Белгия/Комисия*, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, точка 49. Решение на Общия съд от 13 декември 2017 г. по дело *Република Гърция/Комисия*, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, точка 79.

([65]) Вж. член 3 от Решението за УОИИ от 2005 г., както и от Решението за УОИИ от 2012 г.

([66]) Вж. Решение на Конституционния съд на Белгия 68/2012 от 31 май 2012 г.

(255) Според член 2, параграф 1, буква а) от Решението за УОИИ от 2005 г. то се прилага за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, която е по-малко от 30 милиона евро на година, предоставени на предприятия със среден годишен оборот преди облагане с данъци и включени всички дейности, по-малко от 100 милиона евро през последните две финансови години, предшестващи годината на възлагане на услугата от общ икономически интерес.

(256) Общият размер на предоставената на предприятието JCD помощ под формата на освобождаване от такса за ползването на обществена собственост и на неутрализиране на увеличаването на общинските такси е много далече под прага от 30 милиона евро на година, като според оценките на белгийските органи не превишава максимум от [400 000-500 000] евро на година (вж. съображение 245). Освен това в периода 2006—2007 г. годишният оборот на предприятието е бил значително под 100 милиона евро. Следователно Решението за УОИИ от 2005 г. е приложимо на тази база.

4.7.3.2. Съответствие с изискванията

(257) С член 4 от Решението за УОИИ от 2005 г. се изисква, че „*отговорността за предоставянето на услугата от общ икономически интерес се възлага на съответното предприятие чрез един или повече официални акта, видът на които може да се определя от държавата членка. В акта или актовете се включва, по-специално: […] мерките за избягване и връщане на свръхкомпенсации.*“

(258) Ясно и изрично описание на процедурите за възстановяване на евентуалните свръхкомпенсации и мерките за тяхното избягване са включени в акта за възлагане на предприятието JCD едва от 29 март 2018 г. с приемането на второто допълнително споразумение към договора Villo (вж. съображения 222 – 226). Следователно Комисията счита, че това изискване от Решението за УОИИ от 2005 г. не е било спазено и че въз основа на Решението за УОИИ от 2005 г. съответната помощ не е съвместима с вътрешния пазар.

4.7.4. *Съвместимост на помощта въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г.*

4.7.4.1. Обхват

(259) В член 10, буква б) от Решението за УОИИ от 2012 г. се предвижда, че „*всяка помощ, предоставена преди влизането в сила на настоящото решение, която не е била съвместима с вътрешния пазар, нито освободена от изискването за уведомяване в съответствие с Решение 2005/842/ЕО, но отговаря на посочените в настоящото решение условия, е съвместима с вътрешния пазар и се освобождава от изискването за предварително уведомяване*“. Предвид горното Комисията следователно счита, че помощта трябва да се анализира въз основа на решението за УОИИ от 2012 г.

(260) Както е обяснено в съображения 253 и 254, Комисията счита, че няма очевидна грешка при дефинирането на услугата от общ икономически интерес. Според член 2, параграф 1, буква а) от Решението за УОИИ от 2012 г. то се прилага за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга в размер под 15 милиона евро на година. Според оценките на белгийските органи общата сума на предоставената на JCD помощ е много далече под този праг (вж. съображение 245). Следователно Решението за УОИИ от 2012 г. е приложимо на тази база.

4.7.4.2. Съответствие с изискванията

(261) С член 4 от Решението за УОИИ от 2012 г. (също както и с този от Решението за УОИИ от 2005 г.) се изисква, че „*отговорността за предоставянето на услугата от общ икономически интерес се възлага на съответното предприятие чрез един или повече официални акта, видът на които може да се определя от държавата членка. В акта или актовете се включва, по-специално: […] мерките за избягване и връщане на свръхкомпенсации.*“

(262) Както е обяснено в съображение 258, Комисията счита, че това изискване от Решението за УОИИ не е било спазено и че въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г. съответната помощ не е съвместима с вътрешния пазар.

4.7.5. *Съвместимост на помощта въз основа на Рамката за УОИИ от 2012 г.*

4.7.5.1. Обхват

(263) Според точка 7 от Съобщението на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес ([67]) (наричано по-нататък, „Рамката за УОИИ от 2012 г."), „*[п]ринципите, посочени в настоящото съобщение, се прилагат за компенсация за обществена услуга само доколкото тя представлява държавна помощ, която не е обхваната от Решението [за УОИИ от 2012 г.]*." Предвид горното Комисията следователно счита, че помощта трябва да се анализира въз основа на Рамката за УОИИ от 2012 г.

(264) Съгласно точка 69 от Рамката за УОИИ от 2012 г. „*Комисията ще прилага принципите, посочени в настоящото съобщение, за неправомерна помощ, по отношение на която е взето решение след 31 януари 2012 г., дори ако помощта е предоставена преди тази дата*". Следователно Рамката за УОИИ от 2012 г. е приложима от самото начало на концесията Villo.

4.7.5.2. Съответствие с изискванията

(265) Комисията ще провери съответствието на помощта с посочените в раздел 2 от Рамката за УОИИ от 2012 г. условия, като вземе предвид факта, че според точка 61 от тази рамка „*[п]ринципите, посочени в точки 14, 19, 20, 24, 39, 51 – 59 и 60(а), не се прилагат за помощи, които отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 1 от Решението [за УОИИ от 2012 г.]*." Както беше доказано по-рано (вж. съображение 260), в разглеждания случай помощта отговаря на тези условия.

Истинска услуга от общ икономически интерес

(266) Съгласно точка 12 от Рамката за УОИИ от 2012 г. „*[п]омощта трябва да бъде предоставена за действителна и правилно дефинирана услуга от общ икономически интерес, посочена в член 106, параграф 2 от Договора […].*" Комисията счита, че изпълнението на договора Villo съответства на истинска услуга от общ икономически интерес (вж. съображения 253 и 254).

Необходимост от акт за възлагане, в който да са уточнени задълженията за обществена услуга и методите за изчисляване на компенсацията

(267) Съгласно точка 15 от Рамката за УОИИ от 2012 г. „*[о]тговорността за предоставяне на УОИИ трябва да бъде възложена на съответното предприятие с един или повече акта, чиято форма може да се определи от всяка държава членка.*" Съгласно точка 16 в акта по-специално трябва да се определи следното: съдържанието и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга; предприятието, на което се възлагат тези задължения, и при необходимост – съответната територия; същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието; описанието на компенсационния механизъм и параметрите за изчисляване, наблюдение и преразглеждане на компенсацията; мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации.

(268) Концесията Villo е била определена от белгийските органи в договора Villo като концесия за обществена услуга. Освен това на 25 ноември 2010 г. парламентът на региона е приел постановление, с което се урежда изпълнението на обществената услуга Villo.

(269) В договора Villo обществената услуга се определя като „*предоставянето на автоматична система за наемане на велосипеди на цялата територия на регион Брюксел-столица, за сметка и при риск за концесионера, под разпореждането на правителството и при минималните определени от него условия*". В договора са посочени задълженията за обществена услуга, които се възлагат на оператора на концесията. В този документ са описани съдържанието, географският обхват и функционирането на услугата. В него е описана също и системата за таксуване, прилагана за потребителите на услугата.

(270) **Продължителност на периода на възлагане**: продължителността на концесията е била определена на 15 години и е била удължена с две години и 4 месеца (вж. съображение 161) с допълнително споразумение от 9 юни 2011 г. Тази продължителност е обоснована от значимостта на необходимите инвестиции. Това се илюстрира по-специално от факта, че предприятието JCD е понесло значителни икономически загуби и е получило печалба едва от 2016 г. (вж. таблица 1 по-долу).

([67]) ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 4.

(271) **Параметри за изчисляване на компенсацията**: параметрите за изчисляване на компенсацията във връзка с разглежданите мерки за помощ (допълнителни мерки) са определени ясно в договора Villo.

(272) **Проверка за липсата на свръхкомпенсация**: въвеждането на проверка за липсата на свръхкомпенсация е условие за съвместимост както за Решението за УОИИ от 2012 г. (вж. член 4, буква д) от него), така и за Рамката за УОИИ от 2012 г. (вж. точка 16, буква д) от нея). В съображение 262 Комисията прави заключение, че в разглеждания случай изискването съгласно член 4, буква д) от Решението за УОИИ от 2012 г. не е спазено. От направените проверки от одитора, а именно одитното дружество KPMG, следва обаче, че за периода 2009—2017 г. не е имало никаква ефективна свръхкомпенсация (вж. таблица 1 по-долу).

Таблица 1

Проверка за липсата на свръхкомпенсация

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Общо
Приходи от реклама от инсталациите 2 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи експлоат. предпазители срещу кал	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи от реклама от инсталациите 8 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи от потребителите	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи от такси повторно фактуриране 2 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи от такси повторно фактуриране 8 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Общо приходи (A)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Регионална такса	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Приходи клаузи за преразглеждане на цената	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Общо компенсация за обществена услуга (B)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Такси за показване	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Преки разходи за експлоатация	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Разходи за управление	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Амортизация	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Общо разходи (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Печалба преди лихви и данъци (D) = (A) + (B) - (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Рентабилност (E) = (D) / (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	*[...]*

(273) ССВ е представило няколко мнения относно проверката за липсата на свръхкомпенсация.

(274) От една страна ССВ счита, че свързаните с монтирането и експлоатацията на рекламните инсталации разходи не може да се вземат предвид при изчисляването на предоставената на JCD компенсация (вж. съображение 162). Освен това ССВ счита, че безплатната експлоатация на обществена собственост за рекламни цели (както предприятието нарича освобождаването от такса за ползването на общинска обществена собственост) следва да се изрази количествено спрямо стойността на рекламните инсталации (вж. съображение 165).

(275) Комисията действително счита, че рекламните инсталации трябва да се вземат предвид при проверката за свръхкомпенсация. Тя го прави, като взема под внимание действителните приходи и разходи, генерирани от тези инсталации. Няма никаква необходимост по този въпрос да се прави позоваване на оценка на рекламните панели, която също би зависела от приходите и разходите, които такива инсталации биха могли да генерират (вж. таблица 1 по-горе). Ако рекламните инсталации имат оперативна стойност, която е по-висока от необходимото за покриване на разходите, направени за експлоатацията на концесията Villo, то при такова изчисление този дисбаланс трябва да доведе до констатиране на свръхкомпенсация.

(276) ССВ оспорва размера на предоставената помощ в резултат на освобождаването от общински такси (вж. съображение 164). Предприятието JCD е посочило няколко грешки в изчисленията на ССВ (вж. съображение 217). Комисията отбелязва въпреки това, че дори да се вземе предвид сумата на помощта от 650 000 евро на година, както е определена от ССВ, обществената задача пак ще остане като цяло на загуба за периода 2009—2017 г.

(277) Що се отнася до твърденията на ССВ, че направените от предприятието JCD разходи при експлоатацията на концесията Villo са категорично по-ниски от първоначално декларираните (вж. съображение 209), достатъчно е да се установи, че проверката за липсата на свръхкомпенсация се основава на реалните разходи, направени от JCD, а не на прогнози или предварителни оценки.

(278) В заключение Комисията констатира, че предприятието JCD не е било свръхкомпенсирано за предоставянето на услугата от общ икономически интерес Villo в периода 2009—2017 г.

(279) Комисията счита, че наличието на механизъм за проверка за липсата на свръхкомпенсация е действително необходимо единствено за деклариране на дадена помощ като съвместима въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г., доколкото държавата отговаря за проверката за липсата на свръхкомпенсация, както и за деклариране на дадена помощ като съвместима съгласно Рамката за УОИИ от 2012 г. по отношение на нотифицираните мерки, доколкото този механизъм за проверка е основата, на която Комисията се опира, за да отхвърли възможността за бъдеща свръхкомпенсация, и че Комисията не осъществява последваща проверка. Когато Комисията проверява впоследствие липсата на свръхкомпенсация, този формален критерий губи своето предназначение, което е предотвратяване на евентуална свръхкомпенсация. В случая на последваща проверка от Комисията всяка констатирана свръхкомпенсация трябва да бъде възстановена, независимо от наличието или не на проверка, и обратно – липсата на свръхкомпенсация е достатъчна, за да бъдат изпълнени изискванията за съвместимост от Рамката за УОИИ от 2012 г. по този въпрос.

(280) И наистина в този случай Комисията счита, че наличието в миналото на непълна проверка от страна на държавата членка, когато няма свръхкомпенсация, има ограничено значение, доколкото целта на това условие (липсата на свръхкомпенсация) е постигната. Следва да се отбележи, че в случай че Комисията е приела отрицателни решения и е наредила възстановяване на компенсацията за обществена услуга (при отсъствието на очевидна грешка при определянето на обществената услуга), това възстановяване се е отнасяло само за изчислената от Комисията свръхкомпенсация, и то независимо от качеството на проверката, извършена от държавата членка ([68]). Във всички тези случаи проверката за свръхкомпенсация от държавата членка или е липсвала, или е била неправилна (откъдето следва и наличието на свръхкомпенсация). Алтернативният вариант би бил при такава ситуация да се изиска възстановяването на цялата компенсация за обществена услуга, предоставена на оператора за тази услуга, въпреки че той е предоставил обществената услуга, въз основа единствено на липсата на задоволителен механизъм за проверка, независимо от реалния размер на свръхкомпенсацията.

(281) Такъв подход би могъл дори да доведе в крайния вариант до възстановяването на всички компенсации за обществена услуга, предоставени на даден оператор, при липсата на каквато и да било свръхкомпенсация. Комисията счита, че такава алтернатива би била в противоречие с принципите на ДФЕС относно основните роли на услугите от общ икономически интерес в Европейския съюз, и по-специално с член 14 от ДФЕС, в който се предвижда, че Съюзът трябва да следи услугите от общ икономически интерес да се осъществяват съобразно принципи и при условия, които да им позволяват да изпълняват своите задачи.

(282) Поради това Комисията счита, че в разглеждания случай условието за проверка за липсата на свръхкомпенсация може да се счита за изпълнено.

Спазване на Директива 2006/111/ЕО на Комисията ([69])

(283) Съгласно точка 18 от Рамката за УОИИ от 2012 г. „*[п]омощта ще се счита за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 106, параграф 2 от Договора само когато предприятието спазва условията, когато е приложимо, на Директива 2006/111/ЕО*.“

(284) По отношение на разделянето на счетоводството е имало известна несигурност за аналитичната отчетност на предприятието JCD, свързана по-специално с начина, по който получените по национално договорените договори приходи са разпределяни за инсталациите, които са обхванати от концесията Villo (вж. съображение 184). След приемането на второто допълнително споразумение към договора Villo (вж. раздел 4.6) одиторът е проверявал всяка година въведените от JCD принципи на разделяне на счетоводството. Тази проверка е била направена също и за целия минал период (2009—2017 г.) и след обясненията на белгийските органи и на JCD (вж. съображения 196, 214) и (215) Комисията счита, че в системата за аналитична отчетност са спазени изискванията на Директива 2006/111/ЕО и че проверката за липсата на свръхкомпенсация (вж. таблица 1 по-горе) е била направена въз основа на правилно разделяне на счетоводството.

Липса на свръхкомпенсация

(285) Съгласно точка 49 от Рамката за УОИИ от 2012 г. „*[д]ържавите членки трябва да гарантират, че […] предприятията не получават свръхкомпенсация, по-голяма от сумата, определена в съответствие с изискванията, посочени в този раздел*“.

([68]) Вж. в този контекст по-специално решението от 25 януари 2012 г. по дело SA.14588, както и решението от 10 юли 2018 г. по дело SA.37977.

([69]) Директива 2006/111/ЕО на Комисията от 16 ноември 2006 г. относно прозрачността на финансовите отношения между държавите членки и публичните предприятия, както и относно финансовата прозрачност в рамките на някои предприятия (ОВ L 318, 17.11.2006 г., стр. 17).

(286) Както е обяснено в съображение 272, предприятието JCD не е било свръхкомпенсирано за миналия период.

Заключение

(287) Въз основа но горепосочените факти Комисията прави заключение, че мерките за помощ, предоставени на JCD в рамките на договора Villo, са съвместими с вътрешния пазар въз основа на Рамката за УОИИ от 2012 г. за периода на концесията Villo, предшестващ приемането на второто допълнително споразумение, т.е. от 5 декември 2008 г. до 29 март 2018 г.

4.8. **Оценка на мерките след второто допълнително споразумение**

4.8.1. *Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС*

(288) Като се има предвид, че второто допълнително споразумение не изменя мерките, предоставени на JCD в рамките на договора Villo, оценката на Комисията по отношение на наличието на държавна помощ (вж. съображения 229 – 249) остава непроменена.

4.8.2. *Съвместимост на помощта въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г.*

(289) С второто допълнително споразумение се коригират установените недостатъци от предишното възлагане (вж. съображение 262), като се въвежда ясно и изрично описание на мерките за възстановяване на евентуални свръхкомпенсации и за тяхното избягване.

(290) С член 6 от Решението за УОИИ от 2012 г. се изисква, че „*[д]ържавите членки гарантират, че […] предприятието не получава компенсация над сумата, определена в съответствие с член 5 [Размерът на компенсацията не надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга, включително разумна печалба]. При поискване от страна на Комисията те представят доказателства за това. Те извършват редовни проверки или осигуряват тяхното извършване най-малко на всеки три години през периода на възлагане и в края на този период.*“

(291) Освен това с член 6 се изисква, че „*[к]огато предприятие е получило компенсация над сумата, определена в съответствие с член 5, държавата членка изисква съответното предприятие да върне обратно всички получени свръхкомпенсации.*“

(292) Във второто допълнително споразумение се определя, че контрольор проверява всяка година размерът на компенсацията да не надвишава това, което е необходимо за изпълнението на обществената услуга, включително разумна печалба. В случай на превишаване и в границите на превишаването на прага размерът на превишението се плаща от JCD със задна дата (вж. съображение 225).

(293) Поради изложените в съображения 289 – 292 причини Комисията прави заключение, че считано от момента на приемането на второто допълнително споразумение, мерките за помощ, предоставени на JCD в рамките на договора Villo, са съвместими с вътрешния пазар въз основа на Решението за УОИИ от 2012 г.

(294) Следва да се отбележи, че тази проверка се основава на сравняването на печалба спрямо разходите с референтен марж от [10-20] %, който съответства на стандартен марж върху приходите от [10-20] %, приет за разумен въз основа на разменените мнения със ССВ и JCD ([70]). Предпочетен е марж върху разходите пред марж върху приходите, за да се вземе под внимание коментарът на ССВ (вж. съображение 213).

5. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НЕСЪВМЕСТИМАТА ПОМОЩ, СВЪРЗАНА С ЧАСТТА ЗА РЕКЛАМНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ ПО ДОГОВОРА ОТ 1984 Г.**

(295) Съгласно ДФЕС Комисията е компетентна да реши дали заинтересованата държава членка трябва да отмени или да измени помощта, когато се установи, че тя е несъвместима с вътрешния пазар ([71]). Също така съдилищата на Европейския съюз са постановявали многократно, че задължението на дадена държава членка да отмени помощ, счетена от Комисията за несъвместима с вътрешния пазар, цели да се възстанови съществуващото преди това положение ([72]).

([70]) Вж. също и съображение 109 от решението за откриване на процедурата.
([71]) Решение на Съда от 12 юли 1973 г. по дело 70/72, *Комисия/Германия*, ECLI:EU:C:1973:87, точка 13.
([72]) Решение на Съда от 21 март 1990 г. по дело C-142/87, *Белгия/Комисия*, ECLI:EU:C:1990:125, точка 66.

(296) В този контекст съдилищата на Съюза са счели, че целта е постигната, когато получателят е възстановил сумите от неправомерно предоставената помощ. С това възстановяване получателят е загубил предимството, което е имал над конкурентите си на вътрешния пазар, и положението от преди плащането на помощта е възстановено ([73]).

(297) В съответствие с тази съдебна практика, в член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 се предвижда, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера“.

(298) Следователно, като се има предвид, че разглежданите мерки са били приведени в изпълнение в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС и са счетени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар, те следва да подлежат на възстановяване, за да се възстанови съществуващото на пазара положение преди предоставянето им. Възстановяването трябва да обхване периода от момента на предоставянето на помощта на разположение на бенефициера, до действителното ѝ възстановяване съгласно определената в съображения 131 – 141 методология. За сумите за възстановяване трябва да се начислят лихви до момента на действителното им възстановяване.

6. **ОБОБЩЕНИЕ НА ЗАКЛЮЧЕНИЯТА**

6.1. **Част относно рекламните инсталации по договора от 1984 г.**

(299) Комисията счита, че що се отнася до експлоатацията от JCD на някои рекламни инсталации, монтирани в изпълнение на договора от 1984 г. на територията на град Брюксел и запазени след предвидената дата за демонтиране в приложение 10 към договора от 1999 г., без да се плаща наем, нито такса, са изпълнени кумулативните критерии за държавна помощ и че следователно тази мярка представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(300) Що се отнася до законосъобразността на мярката за помощ, Комисията установява, че разглежданата в тази част от жалбата мярка, която представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, не е била нотифицирана съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС и е била приведена в действие. Следователно тя представлява неправомерна помощ.

(301) Комисията счита също така, че тази помощ е несъвместима с вътрешния пазар и следователно трябва да подлежи на възстановяване, включително главница и лихви, в съответствие със съдебната практика по делото CELF на Съда на ЕС ([74]).

6.2. **Част „Villo!“**

(302) Комисията счита, че предвидените в договора Villo мерки представляват държавна помощ въз основа на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(303) Тези предвидени в договора Villo мерки обаче са съвместими с вътрешния пазар въз основа на член 106, параграф 2 от ДФЕС.

(304) Що се отнася за периода от началото на концесията, т.е. 5 декември 2008 г., до подписването на второто допълнително споразумение (вж. раздел 4.6) на 29 март 2018 т. Комисията счита, че предвидените в договора Villo мерки отговарят на изискванията от Рамката за УОИИ от 2012 г. (вж. раздел 4.7). Следователно те не следва да водят до възстановяване, въпреки че са неправомерна помощ, тъй като не са били нотифицирани съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.

(305) Що се отнася до периода от датата на подписването на второто допълнително споразумение до края на срока на концесията, т.е. 16 септември 2026 г., Комисията счита, че условията от Решението за УОИИ от 2012 г. са изпълнение, ако се спазват стриктно определените в това допълнително споразумение условия (вж. раздел 4.8),

([73]) Решение на Съда от 17 юни 1999 г. по дело C-75/97, *Белгия/Комисия*, ECLI:EU:C:1999:311, точки 64 и 65.

([74]) Решение на Съда от 12 февруари 2008 г. по дело C-199/06, *CELF и Ministre de la Culture et de la Communication* (*„CELF I“*), ECLI:EU:C:2009:79.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предоставената на предприятието JCD държавна помощ в размер, който съответства на неплатените наеми и такси за рекламните инсталации, монтирани в изпълнение на договора от 1984 г. на територията на град Брюксел и запазени след датата за демонтиране, предвидена в приложение 10 към договора от 1999 г., която помощ е предоставена от Белгия неправомерно в периода от 15 септември 2001 г. до 21 август 2010 г. в нарушение на член 108, параграф 3 от договора за функционирането на Европейския съюз, е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

1. Белгия е длъжна да възстанови от получателя помощта, посочена в член 1.

2. Сумите, които следва да бъдат възстановени, включват лихви от датата, на която са били предоставени на разположение на получателя, до датата на действителното им възстановяване.

3. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с разпоредбите на глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([75]).

Член 3

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1, се извършва незабавно и ефективно.

2. Белгия гарантира изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца, считано от датата, на която е уведомена за него.

Член 4

1. В срок от два месеца от уведомяването за настоящото решение Белгия предоставя на Комисията следната информация:

а) общата сума (главница и лихви), която получателят трябва да възстанови;

б) подробно описание на вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

в) документи, които доказват, че на получателя е наредено да възстанови помощта.

2. Белгия информира редовно Комисията за хода на националните мерки, предприети за прилагане на настоящото решение, до окончателното възстановяване на помощта, посочена в член 1. При искане от страна на Комисията Белгия предоставя незабавно информация за вече предприетите или планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно размера на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателя.

Член 5

1. Предвидените в договора Villo мерки представляват държавна помощ въз основа на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

2. Що се отнася до периода от 5 декември 2008 г., когато е подписан договорът Villo, до 29 март 2018 г., когато е подписано второто допълнително споразумение към договора Villo, предвидените в този договор мерки изпълняват изискванията от Рамката за УОИИ от 2012 г. ([76]) и са съвместими с вътрешния пазар. Тази помощ е неправомерна, защото не е била нотифицирана в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС.

([75]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

([76]) Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 4).

3. Що се отнася до периода от 29 март 2018 г., т.е. датата на подписването на второто допълнително споразумение, до 26 септември 2026 г., когато е крайната дата на срока на концесията, предвидените в договора Villo мерки изпълняват условията от Решението за УОИИ от 2012 г. ([77]) и са съвместими с вътрешния пазар, ако се спазват стриктно определените в това второ допълнително споразумение към договора Villo условия.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Кралство Белгия.

Съставено в Брюксел на 24 юни 2019 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията

([77]) Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3).